

Europa

Program na podporu podnikání

Program Phare na podporu podnikání - SMECA

Evropské regionální politiky a strukturální pomoc pro kandidátské země

Confederazione Nazionale dell'Artigianato
e della Piccola e Media Impresa

Obsah

1. EVROPSKÁ UNIE A ROZVOJOVÉ POLITIKY SPOLEČENSTVÍ	3
1.1 Politický a institucionální scénář v Evropské unii	3
1.2 Hospodářská a sociální soudržnost v Evropské unii	5
2. AGENDA 2000 A STRUKTURÁLNE FONDY	7
2.1 Reformní politika strukturálních fondů	7
2.2 Všeobecné principy o strukturálních fondech	8
3. MÍSTNÍ ROZVOJ A PLÁNOVÁNÍ	14
3.1 Modely rozvoje	14
3.2 Co je místní rozvoj?	15
3.3 Decentralizované plánování rozvoje	15
3.4 Určení strategie a cílů	17
3.5 Územní analýza jako základ pro plánování	20
3.6 Veřejní a soukromí činitelé v místním rozvoji	21
3.7 Role partnerství v rozhodovacím procesu o veřejných výdajích	23
3.8 Zlepšení územních zdrojů	25
3.9 Nástroje dohodnutého plánování	26
4. PLÁNOVÁNÍ V ITALII 2000-2006	30

KAPITOLA 1 EVROPSKÁ UNIE A ROZVOJOVÉ POLITIKY SPOLEČENSTVÍ

Úvod

Téměř padesát let od Schumannové deklarace můžeme hledět na historický proces evropského sjednocování s jistým optimismem: integrace udělala obrovský krok vpřed a počet zainteresovaných zemí se rozšířil z původních šesti základajících členů na současných patnáct. V průběhu posledních deseti let se tento proces urychlil, účastní se ho mnoho činitelů, a to nejen institucionálního charakteru. Maastrichtská smlouva, podepsaná 7. února 1992, a následný zrod Evropské unie (EU) položily základy pro posílení "procesu vytváření ustavičně užšího spojení obyvatel Evropy".

Mezi inovacemi uvedenými Smlouvou se však dají považovat za skutečně realizované jenom ty, které se týkají hospodářského integračního procesu, který byl dokončen vytvořením Hospodářské a měnové unie (EMU), definitivně potvrzenou začátkem roku 1999 vytvořením jednotné měny (EURO) a instituce Evropské centrální banky (ECB).

Tato hospodářská a finanční dynamičnost ještě nebyla potvrzena stejně důraznou činností politického sjednocení a dnes existuje riziko zmaření dosažených výsledků. Doposud rozvíjený politický a institucionální systém strádá hlubokými nejistotami a vážnými nedostatky, zejména co se týče delikátních záležitostí jako jsou zahraniční politika a bezpečnost, nová práva evropského občanství, rozšíření kompetencí Společenství co se týká vnitřních záležitostí. Tyto otázky přímo ovlivňují pravomoci, až doposud považované za podstatné pro posílení suverenity jednotlivých zemí, a které vyvolávají v těchto zemích zarputilý odpor vůči vytvoření nového, autoritativního centra nadnárodní vlády.

I pod vlivem Smlouvy z Amsterdamu, podepsané 2. října 1997, která vstoupila v platnost 1. května 1999, a dohody dosažené 26. března 1999 na Berlínském summitu o Agendě 2000, se budeme snažit stanovit jisté trendy, které předvídají příští rozvoj Evropské unie z hlediska cílů stanovených od ledna 1995 Evropskou komisí: posílení Unie a přípravy na její rozšíření.

1.1 Politický a institucionální scénář v Evropské unii

Způsob, jakým se evropské instituce rozvíjely v ostatních létech, vedl ke vzniku složitého a komplikovaného systému, v rámci kterého neexistuje jasné určení toho, jak jsou organizované tři moci, tradičně tvořící základ moderních států: zákonodárná moc, justice a výkonná moc. Toto vede k institucionální křehkosti a rozptýlení rozhodovacího procesu, který vytváří veliký prostor ve kterém můžeme definovat, podle Habermasa, "autoritářskou byrokracií", která posilňuje svou vlastní moc pomocí anomálního "principu čísel a procedur". Skutečné složení Evropy "přirozeně" zvýrazňuje upuštění od iluzí, které byly částí pro-evropského snu z doby od skončení druhé světové války až do konce osmdesátých let.

Zrození hospodářské a měnové unie učinil institucionální organizaci Evropy komplexnější, a vytvořil větší prostor na byrokratické zasahování, čímž zvýšil naléhavost potřeby reformy s cílem zavedení ústavnosti a racionalizace EU: jinými slovy, existuje naléhavá potřeba politické Unie.

V tomto smyslu se Amsterdamská smlouva pokusila poskytnout některé odpovědi, přičemž uskutečnila dvě důležité změny v procesu institucionálního budování, které zahrnují Evropský parlament (EP) a roli předsedy Komise. V nové formě zvyšuje Štrasburské shromáždění svou vlastní moc v procesu jmenování předsedy a členů Komise: jeho stanovisko je v podstatě závazné. Současně se zvýšila výkonná moc předsedy Komise tím, že mu bylo poskytnuté právo veta co se týče jmenování členů Komise a závazku ze strany Komise jednat "podle politické orientace svého předsedy".

Proto teď existuje reálná naděje na politické posílení Evropy pomocí Evropského parlamentu s novými kompetencemi a novými pravomocemi (procedura spolupráce, schvalování a spolurozhodování), schopného převzít klíčovou úlohu zákonodárce, a předsedu Komise, který již není první mezi rovnými, ale který má podobné funkce jako má kancelář.

Navzdory pokroku učiněnému Smlouvou z Amsterdamu, institucionální reformy nejsou ještě ani zdaleka ukončeny: ještě stále se musí hledat řešení, kromě jiného, otázky rozhodovacích procedur (stanovené volby členských států, delikátní otázka volby kvalifikovány většiny v rámci

Rady) a otázek reformování Komise (snížení počtu členů Komise, změny v pracovních metodách a vnitřní organizaci).

Společná zahraniční politika a politika bezpečnosti.

Další zásadně důležitou kapitolou pro budování politické Unie je kapitola společné zahraniční politiky a politiky bezpečnosti (CFSP), takzvaný druhý pilíř Unie, který doplňuje první, pilíř Evropských společenství, a třetí pilíř, spolupráci v oblasti soudnictví a vnitřních záležitostí.

Historická fáze, která začala, když skončila vláda dvou velmocí a studená válka, přivedla Evropu k převzetí výraznější úlohy v mezinárodních vztazích. Na toto je nevyhnutelné mít jednotnost obsahu a procedur pro zahraniční politiku a politiku bezpečnosti, přičemž je třeba myslet na různé národní zájmy. Tato otázka, nastolená již Maastrichtskou smlouvou, se dočkala nepřesvědčivých odpovědí v Amsterdamské smlouvě, která uskutečnila jenom několik praktických úprav a nevyrovnala se s mnohými rozhodujícími body.

Ještě jsme daleko od začátku celistvého integračního procesu, který stále zůstává vyhrazen pro jednohlasnou volbu Radou a ratifikaci členskými státy. Nejslabším bodem je tedy bod společné politiky obrany.

Všechny události v balkánské oblasti, až po nejnovější konflikt v Kosově, tragicky ukázaly bezmocnost a neefektivnost intervence Evropské unie.

Soudnictví a vnitřní záležitosti

Pro budování politické Unie je stejně podstatné vytvoření třetího pilíře Unie, vytýčeného Maastrichtskou smlouvou, týkajícího se oblasti soudnictví a vnitřních záležitostí. Pozoruhodné výsledky byly dosaženy v ostatních letech ve sféře mezivládní spolupráce, ačkoliv nepostačují na přesazování potřebného integračního procesu. Amsterdamská smlouva charakterizuje významný pokrok, který solidně předvídá "postupné budování evropské oblasti svobody, bezpečnosti a spravedlivosti". Zjevně tady existují mezery: po prvé, uskutečnil se jenom částečný přechod od metody mezivládní spolupráce k oblasti podléhající procedurám společenství; navíc se očekává pětileté přechodné období. Nakonec, demokratické řízení nových politik prostřednictvím spolurozhodování Evropského parlamentu bude pokračovat a záviset od jednohlasné volby Radou. Toto jsou závažná omezení, které však neubírají z důležité změny, která se uskutečnila v rámci společného politického cíle extrémně delikátních záležitostí, které navrhuje efektivní vytvoření "oblasti bez vnitřních hranic" a "svobody pohybu lidí". K tomuto by se mělo přidat, že vnější pohraniční kontroly, imigrace a azylová politika, a prevence kriminality jsou doposud považovány za pravidla a procedury společenství. Významnost těchto pokroků se dá posoudit i podle přínosu, kterým přispějí k procesu budování společné identity založené na rozvinutí a konkretizaci koncepce evropského občanství.

Sociální Evropa

Potřeba přehodnocení institucí společenství v úzkém spojení s posilněním evropské sociální dimenze, se stala ještě naléhavější vzhledem na rozšíření Unie, aby zahrnovala země střední a východní Evropy. V tomto smyslu Smlouva z Amsterdamu a oznámení Komise o strategii posilnění a rozšíření EU, nazvané Agenda 2000 a schválené 26. března 1999 v Radě Evropy v Berlíně, nevedlo k efektivnímu kvalitativnímu skoku.

Politické linie EU se posilnily a reformovaly, hlavně co se týče společné zemědělské politiky (CAP) a hospodářské a sociální soudržnosti vzhledem na prvé rozšíření, které se bude týkat šesti kandidátských zemí (Kypr, Česká republika, Estonsko, Maďarsko, Polsko a Slovinsko), přijetí kterých se odůvodněně očekává v letech 2001 až 2003. V případě další skupiny zemí, které kdysi patřily do komunistického bloku (Bulharsko, Rumunsko, Lotyšsko, Litva a Slovensko) bude přijetí trvat déle. Navíc, ještě se nenašlo řešení institucionálního problému složení Rady a Komise

budoucí, rozšířené Unie, a především problému absence globální strategie schopné vyrovnat se s novými náročnými úkoly, vyplývajícími z rozšíření co se týče vnitřních a zahraničních záležitostí.

Povzbuzující signály však pocházejí ze Smlouvy z Amsterdamu a Agendy 2000 co se týče budování sociální Evropy. Stanovilo se několik důležitých priorit pro politiku společenstva:

1. Vytvořit podmínky pro trvalý růst a zaměstnanost, schopné plně využít potenciál pocházející z jednotného trhu.
2. Rozvinout "vědomostní" politiku, podněcující výzkum a technický rozvoj ve společenstvích, zvyšující úroveň vzdělání a podporující školící programy.
3. Modernizovat systémy zaměstnanosti.
4. Zlepšit kvalitu života zabezpečením hospodářského rozvoje v soudržnější a sjednocené společnosti, zlepšením zdravotnictví, ochrany životního prostředí a zavedením politiky vytvoření oblastí svobody, bezpečnosti a spravedlnosti.

Reforma strukturálních fondů je také pokusem zefektivnění nástrojů s cílem zabezpečení hospodářské a sociální soudržnosti snížením počtu cílů ze sedmi na tři, a zjednodušením a decentralizací řízení. Tyto tři témata budou prodiskutována v příslušných kapitolách.

1.2 Hospodářská a sociální soudržnost v Evropské unii

Myšlenka, že Evropské společenství by se mělo harmonicky rozvíjet ve všech svých regionech, existuje už od zrodu institucí Společenství. Vůle zmenšit rozdíly mezi různými regiony a zaostalost těch méně privilegovaných, vyjadřuje preambule Smlouvy z Říma z roku 1957, přičemž čl. 2 Smlouvy stanovuje úlohy Společenství ohledně podporování "harmonického rozvoje hospodářských činností" a nepřetržitého a vyrovnaného procesu rozšiřování členských států.

Cíl hospodářské a sociální soudržnosti

Hospodářská a sociální soudržnost, o kterou musí Evropa usilovat jako o nevyhnutelný doplněk k vnitřnímu trhu, je novější cíl, vyjádřen až po roce 1987 Jednotným evropským aktem.

Uvedením cíle hospodářské a sociální soudržnosti v polovině osmdesátých let tehdy Evropské společenství vyjádřilo potřebu rozvíjení nové společné politiky, založené na solidaritě mezi členskými státy a regiony, přesazování /dosahování/ vyrovnaného a trvalého rozvoje, zmenšení strukturálního rozdílu mezi regiony a státy, stanovením principu, že všem regionům a tedy všem občanům třeba zabezpečit stejné možnosti hospodářského a sociálního rozvoje.

Maastrichtská smlouva zakládající Evropskou unii, která vstoupila v platnost 1. listopadu 1993, poskytla důležité vymezení koncepce hospodářské a sociální soudržnosti, vzhledem k tomu, že byla výslovně zmíněna mezi cíly a úkoly Unie do té míry, že ji byla stanovena stejná důležitost jako plnění hospodářské a měnové unie a dokončení vnitřního trhu.

Část XVI Smlouvy z roku 1993 zdůrazňuje, že všechny politické linie společenství by měly mít na mysli soudržnost už od doby své formulace.

Nejenom Jednotný akt ani Maastrichtská smlouva však neposkytly definici soudržnosti tak, aby se konkrétně vymezily politické linie, které se mají přijmout na její dosažení.

Jisté indikace se dají najít v Bílé knize o růstu, konkurenceschopnosti a zaměstnanosti: úlohy a směry, které se mají sledovat v blížícím se 21. století, představené předsedou Evropské komise, Jacquesem Delorssem v roce 1993. Na téma soudržnosti poukázal na to, že snižování rozdílů mezi členskými státy a regiony by mělo zahrnovat sblížení z hlediska základních úrovní příjmů pomocí trvalejšího růstu hrubého domácího produktu, konkurenceschopnosti a zaměstnanosti.

V Bílé knize Komise zdůraznila, že soudržnost by se nesměla zaměřovat s jednotností, protože jediným účelem soudržnosti by mělo být dosažení téměř stejných hospodářských a sociálních možností. Kromě vymezení koncepce soudržnosti Evropská unie v praxi zřetelně

stanovila ekonomické parametry použité na konkrétní měření rozdílů rozvoje v různých regionech, aby implementovala politiku soudržnosti. Pro EU jsou množství vytvořeného bohatství a zaměstnané pracovní síly potřebné na jeho vytvoření, základními indikátory úrovně hospodářské prosperity oblasti, měřenými v uvedeném pořadí hrubým domácím produktem a mírou nezaměstnanosti.

Kromě ekonomických parametrů Společenství zdůraznilo i význam takzvaných indikátorů sociální prosperity. Tyto pozůstávají z měření kvality životního prostředí, zdraví, úrovně vzdělání, míry kriminality, kvality služeb a infrastruktury, a kapacity výzkumu a rozvoje.

Nakonec je proto ve verzi stanovené přijetím Maastrichtské smlouvy, následně potvrzené v Amsterdamské dohodě v roce 1997, která vstoupila v platnost 1. května 1999, hospodářská a sociální soudržnost procesem, jehož cílem je zabezpečit solidaritu společenství s méně privilegovanými zeměmi, regiony a částmi populace.

Soudržnost musí vést k nápravě současných nerovností (co se týče mezd, prosperity, infrastrukturních sítí, kvality, produktivity, atd.), a doplňovat vytvoření evropského trhu práce v zájmu rizikovějších kategorií (mladí lidé, sociální vydědění a dlouhodobě nezaměstnaní, pracovníci kteří jsou obětmi restrukturalizace společnosti, atd.).

Doposud poskytnuté definice pomáhají definovat význam politik soudržnosti (které budou prodiskutovány v následujících odstavcích), tedy těch politických linií, zaměřených na snížení rozdílů mezi různými úrovněmi rozvoje v různých regionech a zaostalosti méně privilegovaných regionů, které podle článku 130B Smlouvy z Říma upravené v Maastrichtu, spatřují strukturální fondy jako zásadní prostředek činnosti.

KAPITOLA 2 AGENDA 2000 A STRUKTURÁLNÍ FONDY

2.1 Reformní politika strukturálních fondů

Podmínky pro trvalý hospodářsky rozvoj:
růst, konkurenceschopnost a zaměstnanost

Strukturální fondy jsou zvláštním nástrojem na snížení rozdílů a následně na podporu růstu a zaměstnanosti. Účinky, zvláště na zaměstnanost, by se měly projevit ve třech hlavních oblastech činnosti (infrastruktura, rozvoj lidských zdrojů a podpora výrobního sektoru): krátkodobě stimulováním poptávky po zboží a službách a dlouhodobě zlepšením spojení mezi lidskými a fyzickými zdroji na jedné straně, a tvorbou životního prostředí a trhu práce na straně druhé.

Národní politiky jsou však omezené. Členské státy souhlasí s tím, že na regionální a místní úrovni existuje další potenciál na tvorbu pracovních míst. Z tohoto hlediska je účelem strukturálních fondů především vytváření podmínek na zabezpečení trvalého hospodářského rozvoje prostřednictvím růstu, konkurenceschopnosti a zaměstnanosti. Jenom za těchto podmínek bude možné plně zabezpečit základní cíl ochrany a vytváření pracovních míst.

Větší konkurenceschopnost, inovace a podpora rozvoje malých a středně velkých podniků.

Strukturální fondy se musí využívat hlavně na významné strukturální přizpůsobení a snižování rozdílů způsobených především nedostatkem základní infrastruktury (hlavně v regionech podle cíle 1), nedostatečně kvalifikovanou pracovní silou a nízkou úrovní inovačních kapacit, především v důsledku nedostatečného rozvoje ve výzkumu a technologii. Toto vede k problémům z hlediska konkurenceschopnosti a brání podnikům, hlavně malým a středně velkým podnikům, stimulovat obnovu. Snížení hospodářské závislosti na velice omezeném počtu sektorů, zpestření sortimentu hospodářské struktury vytvářením a rozvojem inovačních malých a středně velkých podniků, kapacita, kterou třeba přizpůsobit novým technologiím a změnám ve výrobním systému jako i zlepšení administrativní kapacity, budou základními prvky pro zvýšení konkurenceschopnosti, která je nevyhnutelnou podmínkou většího hospodářského rozvoje a větší zaměstnanosti.

Zaměstnanost: rozvoj lidských zdrojů

Závěry série evropských rad vytvořily evropsky rámec, který definuje investiční priority co se týče zaměstnanosti a činností na podporu rozvoje lidských zdrojů. Evropská rada v Amsterdamu byla rozhodující pro politiku Společenstva ohledně zaměstnanosti. Přijetím nové části o zaměstnanosti Rada potvrdila, že zaměstnanost se musí považovat za otázku společného zájmu.

Nová smlouva tedy začala proces, který umožňuje členským státům každoročně prozkoumat situaci v zaměstnanosti a přijmout směrnice pro příslušné národní politiky. Zaměstnanost bude systematicky integrována do všech politik Společenství, zvláště strukturálních politik, které jsou velmi efektivním mechanismem na dosažení těchto cílů.

Strukturální fondy musí zasahovat v zájmu čtyř bodů evropské strategie zaměstnanosti (podnikatelský duch, pracovní způsobilost, adaptabilita a stejné možnosti), které jsou nevyhnutelnou podmínkou rozvoje lidských zdrojů.

Životní prostředí a trvalý růst

Princip trvalého růstu a úcty k životnímu prostředí a princip integrace garancí na ochranu životního prostředí do ostatních politických linií potvrdila smlouva o Evropské unii a opětovně potvrdila Smlouva z Amsterdamu.

Články 1 a 2 všeobecné směrnice zabývající se cíly, prostředky a úkoly strukturálních fondů se týkají implementace těchto principů smlouvy v činnostech uskutečňovaných fondy. Různé další články směrnice pomáhají zlepšit přínos strukturálních fondů k dosažení cílů trvalého růstu a ochrany a zlepšení životního prostředí.

Stejné možnosti

Potvrzení závazku přijatého v Madridu o stejných možnostech, nová smlouva z Amsterdamu a rozhodnutí Rady vyzývající Komisi a členské státy aby se zavázaly hluboce, trvale a rozhodně poskytovat prostředky principu stejných možností pro ženy a muže v činnostech podporovaných strukturálními fondy.

Definice hlavních linií Společenství

Na splnění výše zmíněných priorit obsahují nové směrnice zvláštní opatření týkající se přípravy hlavních linií Společenství pro každý cíl strukturálních fondů Komise.

Tyto hlavní linie jsou definovány před uvedením plánů členskými státy a před mezi-revizí programů, a jsou všeobecným politickým rámcem na přípravu a úpravy programů strukturálních fondů.

Přehodnocení zodpovědností Komise

Úloha Komise v implementaci strukturálních politik musí být zřejmá a dobře definovaná.

Její hlavní zodpovědnost spočívá v zabezpečení toho, aby výsledky zasahování strukturálních fondů přispěly ke snížení rozdílů mezi úrovněmi rozvoje. Komise musí dále zabezpečit, aby činnosti financované fondy byly v souladu s dalšími ustanoveními smlouvy a s politikou Společenství.

V tomto duchu je politická zodpovědnost Komise zřetelně potvrzena a zaměřena na strategické plánování, úctu k prioritám Společenství a hodnocení výsledků pomocí kontroly, hodnocení a dalšího zkoumání. V těchto bodech není povoleno společné řízení s členskými státy.

Zvyšování zodpovědnosti členských států

Potřeba větší efektivity musí vést k zřetelnému upřednostnění priorit strukturálního rozvoje a přidané hodnoty Společenství. Současná kompetence ohledně národních anebo regionálních priorit rozvoje nepostačuje na zabezpečení toho, aby spolufinancování Společenstvím automaticky vedlo k zřetelně poznatelným výsledkům.

Proto je potřebné zabezpečit větší efektivitu zasahování, posuzovanou z hlediska konkrétních výsledků.

Z tohoto hlediska se musí zřetelněji zdůrazňovat úloha partnerů, kteří profitují ze strukturálních fondů. Úloha států a regionů v implementaci programů se musí potvrdit účinnou decentralizací; na druhé straně musí být zodpovědnější vůči Komisi, co se týká dalšího zkoumání, posuzování a hodnocení výsledků.

Hodnocení a další zkoumání se tedy stávají základními nástroji řízení strukturálními fondy.

2.2 Všeobecné principy o strukturálních fondech

Formulováním svých návrhů o nových strukturálních fondech pro léta 2000-2006 Komise setrvala v názoru, že "soudržnost se musí nadále zvyšovat", potvrzujíc, že tržní síly a podnikatelský duch jsou nepochybně nevyhnutelné pro využití nových možností, ale že současně "jako potřebný doplněk jsou potřebné solidarita a vzájemná podpora, nejenom ze sociálních důvodů, ale kvůli vytváření pracovních míst a dostatečnému příjmu, nevyhnutné podmínce pro konkurenční rozvoj a trvalý růst". Ve své správě "Agenda 2000" Komise tedy navrhuje potvrzení politické priority hospodářské a sociální soudržnosti, která se stala ještě naléhavější, za účelem snížení rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jak to uvádí článek 130B Smlouvy, s perspektivou rozšíření Společenství, aby zahrnovalo země s nižšími úrovněmi rozvoje.

Co se týče strukturálních fondů, návrhy Komise obsahují tři základní aspekty ve všeobecném kontextu rozpočtové disciplíny, aby pokračovalo zasahování v zájmu regionů anebo

sociálních skupin které mají těžkosti v patnácti členských státech a aby se kandidátským zemím poskytl vstup do Unie.

První aspekt zahrnuje udržování finanční solidarity na úrovni dosažené v roce 1999.

Za druhé, potvrzení závazku přijatého Radou Evropy v Edinburgu (200 miliard ECU – ceny roku 1997 – na období 1993-1999, anebo 208 miliard při cenách z roku 1999), je vyjádřením vůle, aby se Unie účastnila na rozvoji a rekonverzi regionů členských států, nezapomínajíc na potřebu přispět do národních finančních restrukturalizačních politik.

Za třetí, mechanismus, jakým budou strukturální fondy pracovat po reformě, musí zajišťovat lepší poměr nákladů/výnosů, počínajíc definováním rolí různých činitelů rozvoje a použitím zjednodušení, hodnocení a dalšího zkoumání.

Tyto orientace Komise, které byly uvedené už v Agendě 2000, byly upřesněné v návrhu nové všeobecné směrnice o strukturálních fondech, přijaté Radou Evropské unie 21. června 1999, dokončené směrnicemi týkajícími se konkrétních aspektů každého fondu.

Navržená reforma je založená na třech hlavních bodech: větší kontrola pomoci, zjednodušení a decentralizace, efektivnost a další zkoumání.

Koncentrace cílů

Na období 2000-2006 snížila Komise prioritní cíle strukturálních fondů ze sedmi na tři.

Cíl 1 pokračuje v podporování rozvoje zaostalejších regionů Unie. Nová směrnice uvádí, že seznam regionů, které mohou spadat do tohoto cíle, musí Komise vytvořit na základě přísné aplikace kritéria nižšího hrubého domácího produktu na hlavu než 75% průměru EU.

Směrnice také stanovuje, že tento cíl bude zahrnovat všechny zvláště okrajové regiony EU, a také regiony, které jsou teď přijatelné do cíle 6 (neaplikovatelné v Itálii). Z hlediska finanční koncentrace bude cíl 1 profitovat z přibližně dvou třetin celkové pomoci ze strukturálních fondů, celkově 135,9 miliard Euro.

Nový cíl 2 je určen na podporu hospodářské a sociální rekonverze v ostatních oblastech se strukturálními problémy, především včetně oblastí překonávajících společensko-ekonomické změny v průmyslovém sektoru a sektoru služeb, venkovských zaostávajících oblastí, městských oblastí s těžkostmi a krizových oblastí, které jsou závislé na rybolovu. Seznam oblastí zahrnutých do tohoto cíle sestaví Komise v úzké spolupráci s členskými státy vzhledem na jejich priority.

Populace přijatelná do nových cílů 1 a 2 strukturálních fondů by měla být od 35% do 40% celkové populace Evropské unie v roce 2006, zatímco současné regionální cíle (1, 2, 5b a 6) se týkají více než 60% populace EU.

Podle nové směrnice by měl nový cíl 3 podporovat přizpůsobení a aktualizaci politik a systémů školství a zaměstnanosti. Tento cíl je založený na nové části o zaměstnanosti Smlouvy z Amsterdamu o evropské strategii zaměstnanosti vypracované po Radě Evropy v Essenu a také na příslušných národních plánech činnosti. Směrnice také stanovuje, že z finančního hlediska by se měl tento cíl aplikovat jenom mimo oblastí přijatých do cílů 1 a 2, na druhé straně bude sloužit jako výchozí bod pro činnosti na rozvoj lidských zdrojů po celé Evropské unii.

Aby se zasahování koncentrovalo a zjednodušilo, snižuje směrnice počet iniciativ Společenství z původních 13 na 4.

Komise stanovuje iniciativám Společenství konkrétní cíl, jmenovitě vytváření činností společného zájmu v prioritních oblastech činnosti EU pomocí spolupráce mezi regiony, členskými státy a sociálně-ekonomickými partnery.

Iniciativy společenstva se týkají:

- přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce, s cílem stimulování harmonického rozvoje celé oblasti společenstva (INTERREG);
- hospodářské a sociální revitalizace míst a přilehlých krizových oblastí (URBAN);
- rozvoje venkova (LEADER);
- boje proti diskriminaci a nerovnoprávnosti co se týče trhu práce (EQUAL).

Každou iniciativu financuje jeden strukturální fond: FIGC pro přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráci; EAGGF – hlavní linie regionálního rozvoje; EDF pro boj proti vyloučení z trhu práce. Směrnice vyčlenila na tyto činnosti 5, 3% prostředků strukturálního fondu.

Zjednodušení a decentralizace zodpovědností

Na období 2000 –2006 nová směrnice decentralizuje řízení strukturálních fondů a lépe vymezí úkoly zainteresovaných stran: Komise bude zodpovědná za vymezení priorit Společenství a bude jednat jako garant zajišťující jejich respektování. Členské státy budou zodpovědné za řízení programů rozšířením a posilněním partnerství.

Pro každý prioritní cíl Komise navrhne hlavní linii priorit zasahování Společenství. Členské státy následně představí své plány rozvoje, navržené ve spolupráci se všemi zainteresovanými stranami uznanými každým státem, včetně agentur zodpovědných za životní prostředí anebo za stejné možnosti mužů a žen.

Po rokování a dohodě o společném financování strukturálních fondů Komise přijme programové dokumenty (CSF a OP anebo SPD), které budou v podstatě vyhrazené pro strategické možnosti (vymezení a finanční dotace prioritních strategií).

Designované /jmenované/ orgány v členských státech – směrnice požadovala designování jediného orgánu na řízení programu. Rozhodne se o doplňkových aspektech plánování, a tyto budou definovat kdo budou uživatelé a jaká bude finanční dotace, týkající se opatření podporovaných programy strukturálních fondů.

Co se týče plateb, po přijetí programu se vyplatí jednorázová záloha ve výšce 10% příspěvku Společenství; zbývající suma se vyplatí ve splátkách jako náhrada prokázaných nákladů.

Zjednodušení činností bude zahrnovat zřetelné rozdělení zodpovědnosti, a také zaručuje skutečné posilnění partnerství.

Posilnění a rozšíření partnerství

Princip partnerství byl zaveden v roce 1989 kvůli zajištění efektivnosti fondů. Tento systém umožňuje účast všech činitelů zainteresovaných na přípravě, implementaci, dohledu a hodnocení činností Společenství. Tato účast musí umožňovat posouzení významu strategie, priorit a opatření týkajících se rozvoje a dát jim větší důvěryhodnost pomocí dohody dosažené v průběhu rozhodování anebo implementace.

Posilnění partnerství předpokládá, že účast partnerů musí být pravidlem během celého procesu financování fondů, od přípravy strategií až po ex-post hodnocení činností.

I když byl dosažen výrazný pokrok co se týče účasti regionálních orgánů, hlavně v členských státech kde je úroveň regionalizace omezenější, s vážnými nedostatky se ještě stále střetáváme v účasti místních orgánů, které jsou přímo zainteresovány a orgánů zaměřených na životní prostředí, a také co se týče konzultace agentur, které jsou aktivněji zainteresované na místní úrovni anebo které vykonávají činnosti podporované strukturálními fondy (sociální partneři, místní sdružení, nevládní organizace...). Kromě toho, některé z těchto agentur pracují ve sférách, které jsou sférami prvořadého zájmu Komise: zaměstnanost, trvalý rozvoj, stejné možnosti. Komise výslovně vyžaduje účast těchto partnerů ve fázi diskuse, která se musí uskutečnit na národní, regionální anebo místní úrovni na aktivování strukturálních fondů.

Členský stát musí zaručit účast regionálních a místních orgánů, agentur zaměřených na životní prostředí a sociálně-ekonomických partnerů, včetně nevládních organizací. Členský stát bude udržovat svou vůdčí roli a zaručovat, že se budou respektovat národní institucionální pravidla. Všichni partneři jsou podporovateli projektů anebo cenní konzultanti pro rozvoj společensko-ekonomických aktivit potřebných pro trvalý růst a zaměstnanost.

Jednotné strategické plánování

Aby byla dosažena potřebná ekonomická efektivnost všech činností spolufinancování fondy, všechny činnosti týkající se rozvoje anebo rekonverze se musí zařadit mezi rozvojové

strategie anebo priority, jinak existuje riziko, že činnosti spolufinancované fondy se začnou vykonávat rozčleněným a nesourodným způsobem, s vážnými důsledky z hlediska výsledků a dopadů na rozvoj. Proto se navrhuje, že zásluhou snížení počtů cílů a iniciativ Společenstva by se měla regionální činnost Společenství zahrnout do jediného regionálního programu na vhodné místní úrovni anebo na úrovni NUTS II. Na této úrovni by měly všechny fondy (ERDF, EDF, EAGGF a FIGC) přispět sladěným a synergickým způsobem k tvorbě sledovaných cílů. Jednotný přístup, postupně zaváděný od reformy v roce 1987, se dnes musí aplikovat ve větší míře a systematictěji.

Kontrolní výbor

Jako v minulosti, implementaci plánování hlídá kontrolní výbor, kterému předsedá řídicí orgán. Přičemž, aby se zaručilo co nejširší možné partnerství, jsou zastoupeni všichni partneři: místní orgány na ochranu životního prostředí a sociálně-ekonomické činitelé.

Kontrolní výbor přispěje ve větší míře k implementaci činnosti, především odsouhlasením dokončení plánování, navrženého orgánem zodpovědným za program předtím, než ho tento pošle Komisi a tedy schválením všech modifikací; navíc, častěji než v minulosti, protože byl příliš často spojený s řízením, bude výbor pravidelně diskutovat o implementaci hlavních linií strategií a prioritách zasahování. Potom prozkoumá hodnocení programu, aby plně poznal skutečnost, aby mohl navrhnout úpravy, které jsou potřebné pro změny místní situace a schválí výroční zprávu připravenou řídicím orgánem předtím, než se správa odevzdá Komisi.

Rozvoj finančního inženýrství

V Agendě 2000 Komise naznačila, že sledujícíe jistou kritiku, formulovanou ve skutečnosti Účtovním dvorem, se násobící efekt strukturálních prostředků musí zvýšit pomocí dalších forem činnosti kromě dotací. Bude se sledovat větší finanční efektivnost, aby se lépe reagovalo na hospodářské požadavky a posoudila se ziskovost projektů podle normálně očekávaného čistého příjmu, což také umožní, aby se zlepšila spolupráce s EIB a EIF. Za tímto účelem se uskutečnily tři změny ve směrnici:

- všeobecná směrnice stanovuje, že v průběhu implementační fáze opatření mohou fondy přispět jinými formami než přímou pomocí: refundovatelnou pomocí, bezúročnými půjčkami, garančními premiemi, držbami akcií, atd.;
- směrnice také vytváří větší modulaci úrovně pomoci, stanovením konkrétních ustanovení, které se mají aplikovat na infrastruktury vytvářející značný příjem a investice společností. Aby se co možno nejvíce podpořila výzva k soukromým příspěvkům na financování projektů dotovaných fondy (veřejně-soukromé partnerství), a za účelem transparentnosti vůči řídicím orgánům ve sféře decentralizovaného plánování, mají se snížit úrovně pomoci pro tyto dvě kategorie investování. Co se týče infrastruktur, "značný příjem" by se mohl přibližně definovat jako čistý příjem rovnající se nejméně 25% celkové sumy příslušné investice. Směrnice navíc nabádá k použití podílu pomoci Společenství v jiné formě než přímou pomocí;
- jako výjimka ke všeobecnému pravidlu budou muset velké projekty, které se teď pokaždé nacházejí v programech, získat zvláštní souhlas, který umožní posoudit jejich budoucí soulad s cíli programu a politikou Společenství a jejich finanční strukturu, včetně nejvhodnější míry pomoci, berouc v potaz jejich předpokládaný příjem, v případě potřeby v konzultaci s EIB.

Efektivnost a další zkoumání

Na oplátku za decentralizaci Komise v směrnici stanovuje, že řídicí orgán sestaví o každém programu výroční zprávu, obsahující srozumitelné informace o dosaženém pokroku. Na základě zevšeobecněného aplikování hodnocení v členských státech v průběhu předcházejících plánovacích období se potvrzuje a zvyšuje pomocná úloha hodnocení v rozhodnutích o národních

příspěvcích a příspěvcích Společenství a jejich správného řízení. Aby hodnocení splnilo svoji úlohu, musí být založeno na zřetelné dělbě zodpovědnosti mezi partnery a uskuteční se včetně budoucího (ex-ante) hodnocení na přípravu plánů a na kvalifikaci cílů které mají být dosažené, při systematickém vykonávání průběžných hodnocení na dokončení přeprogramování a vykonávání ex post hodnocení, aby byly dosažené nejlepší výsledky ze získaných zkušeností.

V průběhu přípravy plánů přispějí získané zkušenosti z hodnocení předcházejících programových období k rozšíření nejlepších praktik a ke zvýšení společensko-ekonomické ziskovosti veřejných výdajů.

Dalším klíčovým faktorem ve stanovování větší efektivity je rozhodnutí Komise stanovit efektivity a rezervu efektivity rovnou 4% celkové dotace fondů, co se v polovině období přidělí programům, které měly nejlepší výsledky pod podmínkou, že příslušná země respektuje kritéria doplňkovosti.

Směrnice také zdůrazňuje zodpovědnost členských států co se týče kontroly finančního řízení. V případě její neplnění členským státem může Komise zakročit a napravit přestupky, neregulárnosti anebo chyby.

Pro další informace:

KAPITOLA 1

1. Evropská unie

Místo webových stránek EU s odkazy na domovské stránky DG: <http://www.europa.eu.int>

Oficiální věstník Evropských společenství Série C a L:

<http://europa.eu.int/eur-lex/it/oj/index.html>

2. Smlouvy (spojené verze, které obsahují změny vykonané ve Smlouvě z Amsterdamu, podepsané 2. října 1997)
3. Smlouva o Evropské unii (PDF formát) – Oficiální věstník C 340 10.11.1997, strana 145-172: <http://europa.eu.int/eur-lex/it/treaties/index.html>
4. Smlouva zakládající Evropské společenství (PDF) – Oficiální věstník C 340 10.11.1997 strana 173-308: <http://europa.eu.int/eur-lex/it/treaties/index.html>

Financování

Přílohy: Fond soudržnosti – EIB (Evropská investiční banka) – Nástroj strukturální politiky před přidružením

KAPITOLA 2

1. Evropská komise, první správa o hospodářské a sociální soudržnosti:
<http://www.inforegio.cec.eu.int/wbdoc/docoffic/official/repcoh/parts/>
<http://www.inforegio.cec.eu.int/wbdoc/docoffic/official/repcoh/parts part it.htm>
2. Agenda 2000, soubor dokumentů:
<http://www.europa.eu.int/comm/agenda2000/index it.htm>
<http://www.europa.eu.int/comm/agenda2000/index it.htm>
3. Agenda 2000, shrnutí:
<http://www.inforegio.cec.eu.int/wbdoc/docoffic/communic/agenda/ag2mo it.htm>
www.inforegio.cec.eu.int/wbdoc/docoffic/communic/agenda/ag2mo it.htm
4. Směrnice o strukturálních fondech na období 2000-2006:
<http://www.europa.eu.int/comm/dg16/document//doc1g it.htm>
<http://www.europa.eu.int/comm/dg16/document//doc1g it.htm>

Přílohy: Směrnice o strukturálních fondech

KAPITOLA 3 MÍSTNÍ ROZVOJ A PLÁNOVÁNÍ

Úvod: Důvody pro místní rozvoj

V ostatních létech se věnuje větší pozornost procesům místního rozvoje. Existují alespoň tři důvody, proč se tak děje: prvním je empirický důkaz; dokonce i v méně rozvinutých regionech naší země existuje růst v rozvojových oblastech, založený na malých a středně velkých podnicích schopných obstát na zahraničních trzích a vytvářet procesy endogenního růstu, podobné takovýmto procesům v hospodářsky rozvinutějších oblastech.

Druhý je spojený s rozvojovými politikami pro chudé oblasti. Po několika letech nerozhodnosti následující po ukončení zvláštního zasahování byly rozvojové politiky usměrněny s větší přesvědčivostí na cíl hospodářské a sociální soudržnosti na místní úrovni. Zvláště pomocí nástrojů dohodnutého plánování, procesů seskupení veřejných a soukromých činitelů na místní úrovni kvůli stanovení rozvojových programů a cílů.

Třetí se týče výběrů politiky Společenství. V Evropě s implementací jednotné měny a trhu, která pomůže posilnit vyspělé oblasti, se věnuje větší pozornost politikám zaměřeným na zvýšení konkurenceschopnosti místních systémů v oblastech, kde je růst pomalejší.

Zvýšený zájem o místní rozvoj v oblastech, kde je růst pomalý, měl původ v dalekosáhlejších transformacích, které se uskutečňují v hospodářství a ve společnosti v mezinárodním rozsahu, se zvláštním zřetelem na procesy globalizace. V posledním desetiletí se uskutečnily v mezinárodní politice radikální změny, byl dosažen enormní technologický pokrok, a hospodářské a obchodní politiky se také změnily.

Nový scénář před námi značně mění situaci týkající se možností a hrozeb pro územní systémy.

Existuje mnohem více možností, protože tento scénář nabízí větší šanci na zařazení do hlavních toků zboží, informací a kapitálu. Místní hospodářství mohou na jedné straně zvýšit svoji schopnost nabízet prostředky, zručnosti a výrobky, které se mohou dostat na vzdálené trhy díky novým technologiím a rozšíření informační společnosti; a na druhé straně svoji schopnost přilákat kapitál a prostředky při vyhledávání dobrých možností na investování a odměnu.

Globalizace však může vést k rychlému procesu marginalizace těch místních hospodářství, které nejsou ani schopné zlepšit své specifické dodávky zboží/služeb na globální trh, ani nedokážou přitáhnout z globálního trhu prostředky a kapitál, který by mohl profitovat z výhod dostupných na místní úrovni.

Územní rozměr konkurenčních procesů na globální úrovni však vychází z nového rámce vztahů, v kterém se současné hospodářství pohybují: bude jednoduché využít možnosti nabízené globalizací a současně omezit účinky hrozeb, které představuje, jenom jestli se bude dát popsat územní strategie na zlepšení hodnoty místních zdrojů.

3.1 Modely rozvoje

Otázky rozvoje se v několika ostatních desetiletích čtou a vysvětlují podle modelů, které, abychom použili extrémně prosté pojmy, se mohou vyjádřit podle následující dichotomie:

- endogenní (zaměřený sám na sebe) model rozvoje, založený na zlepšení místních zdrojů a vedený místními veřejnými a soukromými činiteli (např. průmyslové oblasti malých a středně velkých podniků)
- exogenní (zaměřený na vnější svět) model rozvoje, stimulovaný tokem vnějších prostředků, které hluboce ovlivňují místní výrobu a sociální strukturu, a s rozhodovacími a strategickými centry mimo místní oblasti (např. průmyslové rozvojové majetky).

Současný scénář globalizace konkurenčních procesů pravděpodobně způsobí, že bude nevyhnutelné překonat tuto dichotomii, když jak vidíme, místní systémy jsou konkurenceschopnější, pokud nejlépe využívají dostupné zdroje, právě tak jako jejich konkurenceschopnost stejně závisí od schopnosti přilákat, zlepšení a renumerace externích i místních investic.

Máme tedy nový územní model rozvoje, který patří do přísně místního kontextu a vzdor tomu je silně propojen se scénářem globální konkurence.

3.2 Co je místní rozvoj?

První krok k definování možné strategie spočívá v důkladném průzkumu pojmu “místní rozvoj”.

Rozvoj můžeme definovat jako proces uskutečňování důležitých transformací v hospodářské a sociální struktuře, provázených zvýšením produkce na jednoho obyvatele.

V této definici pojem transformace zahrnuje “dynamický” prvek změny v čase, který je neoddelitelný od samotné podstaty rozvoje.

Kromě toho třeba takovéto transformace posuzovat tak, že se týkají výrobních procesů, modelů spotřeby, vztahů mezi sociálními skupinami a institucemi, vztahů s vnějšími hospodářstvími, série aktivit vykonávaných jednotlivci a sociálními skupinami. Toto by měl provázet nárůst zboží a služeb dostupných společenstvu, měřitelný z hlediska výrobku na jednoho obyvatele.

Třeba však zdůraznit, že prioritní význam rozvoje, význam který považujeme za nejdůležitější pro definování možných cest místního rozvoje, je ten, který spojuje kvantitativní růst prostředků se sociálními změnami, které zahrnují jednotlivce a skupinu v procesech, které zlepšují kvalitu života a kontext životního prostředí v kterém žijí, je charakterizován silnou sociální soudržností.

Z tohoto hlediska různí sociální partneři určují svůj společný prospěch a na tomto základě vytvářejí a obnovují soubor pravidel, které ovlivňují činnost jejich společenstva.

Tato definice tedy obsahuje a přebírá principy trvalého růstu a sociální soudržnosti, pakliže není omezená na ještě stále převládající kvantitativní interpretaci rozvoje, ale zahrnuje potřebu respektování životního prostředí a sociální omezení, které se týkají obnovitelných zdrojů a také princip zařazení a účasti v prospěch rozvoje na straně všech sociálních partnerů, hlavně chudobných.

Rozvoj je tedy sociální proces, a jenom jeden z jeho hlavních komponentů se nachází v hospodářské sféře.

Místní rozvoj probíhá, když dopad transformačních procesů na místní společenství dosáhne charakteristik, které jsou dobře definované a dostatečně odlišné od sousedních oblastí. To znamená, rozvoj probíhá, když je možné identifikovat “území” a “prostor”, v rámci kterých změny probíhají.

3.3 Decentralizované plánování rozvoje

Nový přístup k místnímu rozvoji, silně založený na specifických územních potřebách, se také chápe jako výsledek společné činnosti politických a sociálních sil, zaměřených na stanovení prioritních strategií územního rozvoje. Tato koncepce vyžaduje důkladné znalosti způsobu, jakým jsou integrované plány rozvoje uspořádány, a zejména legislativních nástrojů, které se mohou použít na urychlení hospodářského a sociálního růstu.

Rozvojové politiky “zdola nahoru” změnily starou logiku sociální činnosti s programy diktovanými centrální anebo regionální správou, kterou musela místní úroveň často akceptovat.

V současnosti se od Správ očekává, že budou hrát novou roli v podpoře územního rozvoje, která od nich vyžaduje i poskytování přiměřených a specifických znalostí profesionálům co se týče místního rozvoje, aby se efektivně reagovalo na potřeby hospodářského a sociálního růstu v souladu s očekáváním podniků a území.

Národní a mezinárodní konkurenceschopnost se už netýká jenom podniků samotných, ale plynule se rozšiřuje na území, které mají navíc tendenci čím dál více se odlišovat na základě svých zdrojů bohatství, struktury a vývinu svých hospodářství, situaci v zaměstnanosti, a institucí a vztahů mezi nimi.

Záležitosti nabídky práce a poptávky se řeší na územní úrovni, kde se problémy jako nezaměstnanost a propouštění staly znaky nerovnováhy. Území je také prostor ve kterém se

vyvíjejí soukromé iniciativy, zkoušejí nová řešení, organizují se individuální projekty a projekty společenstva a implementují se sektorové veřejné programy.

Jestli mají politické, sociální, hospodářské, institucionální organizace a sdružení dostatečné znalosti a prostředky na územní úrovni, mohou pomoci budovat doplňující rozvojové projekty a poskytovat vícedimenzionální řešení složitých individuálních problémů a problémů společenstva. V tomto kontextu se CNA (Národní konfederace malých podniků a řemeslných výrobců v Itálii) zúčastnila diskusí a navrhla politiku územního rozvoje na všech úrovních: místní, regionální a národní, přičemž věnovala zvláštní pozornost tématům týkajícím se řemeslných výrobců a malých a středně velkých podniků. Nástroje dojednaného plánování poskytly další možnost sjednocení forem sociálního partnerství za účelem definování sociálně-ekonomických politických linií.

Vzájemné ovlivňování se partnerů také zefektivňuje projekty: činnosti odborné výchovy jsou lépe přizpůsobeny potřebám místního hospodářství, čisté ztráty pracovních míst jsou omezené, uplatňování kontroly komunitou minimalizuje deformace způsobené nadměrnou pomocí, náhradou anebo neférovou konkurencí.

Decentralizace, a větší role v podporování místního rozvoje na straně veřejných orgánů může proto přispět k zvětšení manévrovacího prostoru místních organizací, protože mohou testovat a potom přijímat sjednocené přístupy založené na specifických územních potřebách.

Jak se dají definovat cíle a strategie rozvoje? Jaké kroky by se měly udělat při vypracování projektu na zlepšení místních zdrojů? Jak se buduje partnerství s veřejnými a soukromými činiteli? Pokusíme se odpovědět na tyto otázky.

Investování do kvalifikace lidských zdrojů zaměstnaných na daném území bylo jedním z cílů rozvoje, který sledovala CNA prostřednictvím své vlastní školící organizace. S použitím finančních prostředků EU se uskutečnil zvláštní výzkum o vlastnostech a kompetencích "sociálně-ekonomického školitele".

Cílem projektu bylo vybudovat profily profesionálů spojením následujících zručností:

- odborný plánovač školících činností
- činitel místního rozvoje

Tato složená postava byla dočasně definována jako "školitel sociálně-ekonomického rozvoje", anebo stručněji "sociálně-ekonomický školitel", co naznačuje, že tato postava musí být kvalifikována v plánování školících činností a v plánování sociálně-ekonomických činností.

Charakteristiky, které by měl mít sociálně-ekonomický školitel, byly analyzované podle následujícího procesu:

Cíle školícího projektu
Charakteristiky příjemců
Metody výběru účastníků
Organizace školícího projektu
Průběžné hodnocení
Informování a reklama
Hodnocení projektu
Ověření výsledků

Školící projekt je určen pro ty lidi, kteří pracují v různých (národních, regionálních, místních) územních sférách, jejichž cíle zahrnují cíle tvorby projektu v oblasti odborné výchovy a místního rozvoje.

Profesionální odbornosti těchto osob jsou komplexní, protože schopnost programovat školící činnosti vyžaduje odbornosti a znalosti na místní úrovni. Potřebují odbornost a schopnost rozumět území z hlediska místního rozvoje, aby posilili nejhluběji zakořeněné a nejviditelnější podnikatelské procesy a pracovali na tvorbě potenciálních procesů.

Celý proces rozvíjí tři hlavní typy schopností:

- Schopnost chránit místní a regionální území a společenské vztahy přítomné v té oblasti z národního hlediska a hlediska EU.

- Schopnost řídit procesy školícího systému podle evropského hlediska.
- Schopnost organizovat různé fáze obsažené v plánování školících činností a politiky práce na daném území.

Cíle základního školení slouží k upevnění třech výše zmíněných schopností, přenášením vědomostí, co se může organizovat v šesti oblastech:

1. Ekonomika
2. Organizace různých evropských systémů odborné výchovy
3. Sociálně-ekonomické rozvojové politiky Evropské unie, přičemž se zvláštní pozornost věnuje malým a středně velkým podnikům a místnímu rozvoji
4. Sociálně-ekonomické rozvojové politiky a role odborné výchovy, přičemž se zvláštní pozornost věnuje malým a středně velkým podnikům a místnímu rozvoji
5. Nástroje činnosti (plány, hlavní linie, směrnice...) pro místní rozvojové politiky
6. Plánování a řízení školících činností v místním rozvoji.

3.4 Určení strategie a cílů

Uvažování o způsobech určení strategie efektivního rozvoje je spojené s rolí činitelů přítomných na daném území a s přínosem, kterým může každý z nich přispět k dosažení očekávaných výsledků pomocí správného využití a většího rozvinutí místních dostupných zdrojů.

Zkušenost z činností vykonaných v minulosti více-méně organickým způsobem na územní úrovni (počínajíc činnostmi ve sféře předcházejících programovacích činností financovaných Společenstvím, a také implementace iniciativ a programů vyplývajících z možností přímo poskytovaných na úrovni Společenství, jako jsou Leader, Recite, atd., jako i některé nedávné aplikace spojené s dohodnutými plánovacími nástroji), je zvláště užitečná v zdůraznění parametrů/kritických bodů jisté strategie, které hrají rozhodující úlohu v podporování místního rozvoje.

Jako první bychom měli zdůraznit hlavní význam určení jasných cílů, aby se daly okamžitě a jednomyslně pochopit nejenom těmi, kteří pomáhali navrhnout plán rozvoje, ale celým místním společenstvím. Tento aspekt pomůže také učinit jasným a transparentním přínos každé činnosti k dosažení deklarovaných a měřitelných cílů. Měl by také umožnit hodnocení, které se vykonají během programu a na jeho konci, o částečném anebo úplném dosažení výsledků a jejich kvality nejenom krátkodobě, ale i střednědobě a dlouhodobě co se týče definice strategie místního rozvoje. Rozptyl činností a slabá finalizace v porovnání s místními potřebami jsou některé z hlavních faktorů, které vedly v minulosti k neuspokojivým výsledkům z hlediska střednědobých a dlouhodobých účinků. Systém CNA je organizovaný a rozšířený po celém národním území a je tedy schopný sestavit různé formy politiky zasahování na základě důkladných znalostí místních problémů.

V nedávné definici Plánu rozvoje pro jižní Itálii (PSM), v kontextu programu pro Itálii na období 2000-2006, se například stalo zvláště důležitým stanovit cíle které se mají sledovat, vytvořit organizaci cílů v hierarchické stupnici, schopné:

na jedné straně zabezpečit, že cíle budou ve shodě a že mezi nimi budou existovat vazby kauzality, a na druhé straně po celý čas posuzovat efektivnost vykonávaných činností.

Systém cílů byl sestaven na třech úrovních shora dolů, definovaných následovně:

- globální cíl, určený v rámci každé strategie zasahování a korespondující s hlavním cílem, který by se měl naplnit pomocí systému strukturovaného zasahování.
- specifický cíl, určený v rámci sektoru a založený na úvaze, že aby se plnil globální cíl, je potřebné zasáhnout v několika specifických sektorech činnosti (například v strategii na pozdvižení přírodních zdrojů jsou různé sektory identifikované jako voda, odpad, ochrana půdy a území, výroba energie, zatímco ve strategii pro systémy místního rozvoje sektory odpovídají tradičním sektorům hospodářské činnosti, jako jsou průmysl, zemědělství, obchod a turismus)
- operační cíl, identifikovaný jako jedno opatření, které zahrnuje směry činnosti pro každý sektor.

Systémy takto definované vyžadují, aby operační cíl uvedl pevné a kvantifikované spojení se specifickým cílem, identifikovaným a přijatým, protože to pomáhá přispět k dosažení globálního cíle.

Globální cíle mají strategickou a plánovací hodnotu, vzhledem na to, že jsou přístupem shora dolů, pomocí kterého se identifikovaná strategie stává operačním programem, a také přístupem zdola nahoru, pomocí kterého se mnoho impulsů sektorových politik soustředí na dosažení cíle celkového růstu.

Vytváření hierarchií mezi různými úrovněmi cílů zajišťuje úzké a efektivní spojení mezi jednotlivými činnostmi vykonávanými na mikroekonomické úrovni a má tendenci zajistit pozitivní a přímý vliv na makroekonomické cíle na globální a všeobecné úrovni.

Následují příklady globálních cílů, které přispívají ke stanovení strategie zasahování na místní úrovni:

- podpořit růst, vytvořit nové možnosti trvalého rozvoje, chránit potenciál dlouhodobého rozvoje a zlepšit kvalitu života jednotlivců poskytnutím většího přístupu k přírodním zdrojům;
- podpořit růst a vytvořit nové možnosti rozvoje rozšířením dotace, dostupnosti a kvality lidských zdrojů; snížit úroveň nezaměstnanosti, zvýšit podíl trhu práce a uvedení neformální práce - pomocí znovuzískání důvěry v společnost a snížení společenského vyloučení;
- podpořit růst, vytvořit nové podnikatelské možnosti, zlepšit kvalitu života jednotlivců a důvěru ve společnost zlepšením, ochranou a poskytnutím většího přístupu ke kulturním zdrojům;
- podpořit růst vytvořením vhodných ekonomických podmínek pro rozvoj podnikání, zvýšením konkurenceschopnosti, produktivity, sociální spolupráce a soudržnosti na místní úrovni; prosazovat vytvoření nových podnikatelských iniciativ;
- podpořit růst vytvořením ekonomických, administrativních a sociálních podmínek vhodných pro rozvoj podnikání a vytvořením nových iniciativ v městských a velkoměstských oblastech, hlavně služeb osobám a podnikům, zvýšením konkurenceschopnosti a strukturální produktivity územního hospodářského systému; bojovat proti sociálnímu vyloučení a prosazovat procesy znovuzískání sociální důvěry;
- umožnit růst vytvořením vhodných podmínek pro rozvoj podnikání a vytvořením nových iniciativ; zvýšit konkurenceschopnost a strukturální produktivitu územního hospodářského systému; přesazovat procesy znovuzískání sociální důvěry.

Tento soubor cílů přispívá k určení strategie pro rozvoj území, která zlepšuje místní zdroje (pracovní, přírodní a kulturní zdroje), současně vytváří podmínky na to, aby bylo toto zlepšení prospěšné pro soukromé podniky, a také aby vytvářelo environmentální podmínky na to, aby se tyto možnosti co nejlépe využily, i přilákáním vnějších zdrojů a investic (hmotná aktiva).

Globální cíl růstu a zvýšení úrovně zaměstnanosti na daném území se může dosáhnout prostřednictvím specifických cílů/činností, které mají za cíl:

- podporování existující výrobní činnosti, posilnění rozvoje prostřednictvím inovace a přizpůsobení měnícímu se národnímu a mezinárodnímu scénáři;
- zvýšení a posilnění procesu exportování a internacionalizace podniků;
- podporování široké výrobní diverzifikace v prospěch zvyšující se specializace v produkcích s větší intenzitou znalostí (informační technologie, mikroelektronika, biotechnologie, atd.);
- umožnění započítání nových aktivit a podniků;
- posilnění základních infrastruktur a služeb podnikům;
- zvýšení lidského kapitálu v zaměstnání a v hledání zaměstnání;
- posilnění právních a bezpečnostních podmínek na podporu správné organizace občanského a hospodářského života.

Jak vidno, specifické cíle/činnosti, které se mohou vykonávat za účelem dosažení globálního cíle, se týkají hlavně dvou typologií, které tvoří politiku místního rozvoje:

- zasahování do výrobních faktorů podporou úrovně konkurenceschopnosti podniků a systémů podniků z hlediska stálých a hlubokých změn na trzích (politiky podpory), a také pomocí překážek a dodatečných nákladů, kterým musí podniky čelit sledujíc specifické určení v méně rozvinutých oblastech v Itálii (kompenzační politiky);

- zasahování do hospodářského a sociálního prostředí, aby se snížily vnější záporné úspory (infrastruktury a služby, umístnění, životní prostředí, veřejná správa, výzkum a inovace, atd.), které těžce doléhají na menší podniky, prosazováním rozvoje exogenních činností a zároveň jejich atraktivnost vnějším investorům (kontextové politiky).

Podle PSM (Plán rozvoje pro jižní Itálii) například globální cíl, z kterého pochází identifikační kaskáda specifických a operačních cílů a souvisejících činností (podle schématu priority – sektory – směry činností – opatření), které se mají vykonávat v období 2000-2006, byl určen následovně: "významně snížit hospodářskou a sociální zaostalost jižní Itálie trvalým způsobem, zvýšením dlouhodobé konkurenceschopnosti, vytvořením podmínek plného a volného přístupu k zaměstnanosti, a také ochranou a zlepšením environmentálních hodnot a stejných možností".

Strategie definování je však mnohem efektivnější, jestli:

- a) se sleduje přesný model, schopný poskytnout definici souhlasných globálních, specifických a operačních cílů, ale který by měl být především konkrétně dosažitelný;
- b) je udělána na základě starostlivé analýzy potřeb a požadavků území.

Při přípravě programů místního rozvoje je potřebné začít od jistých základních principů, které pocházejí přímo z pokusů uskutečněných na národní úrovni a hlavně na úrovni Společenství, díky početným a strukturovaným zkušenostem získanými při přípravě programů na podporu rozvoje v různých evropských krajinách. Tyto jsou:

koncentrovat stanovené cíle a směry činnosti, aby se předešlo rozptýlení a koexistenci operačních programů, které se často překrývají, a výsledkem čehož je oslabení a mrhání dostupnými finančními prostředky, snížení reálného vlivu na jednotlivé činnosti. Koncentrace také znamená získání zkušeností a účast několika činitelů na územní a mimo-územní úrovni za účelem zaměření se na malý počet cílů a činností, a tedy na zvýšení šancí zainteresování více diskutujících partnerů a organizací, aby se plně využila výměna zkušeností, znalostí a zdrojů;

integrovat cíle a činnosti prosazováním koordinovaného a jednotného přístupu k různým parametrům, podle kterých se plánuje zasahovat. Integrace se může týkat územního rozměru činností, aby se koncentrovalo a spojilo několik činností zahrnujících ten stejný územní kontext, anebo různých typů činností v prospěch jistého výrobního systému. Zpomezi mnohých činností, které se mohou prosazovat, integrace umožňuje, aby byly co možno nejlépe připravené co se týče nejhluběji pocíťovaných potřeb, a zároveň stanovit žebřík priorit podle účinků na různé předtím definované cíle;

decentralizace a jasné vymezení zodpovědnosti implementace, jako klíčový prvek pro řízení koncentrace a integrace, jako přímé vyjádření aplikace principu podřízenosti, jako nástroj na zajištění podmínek větší efektivnosti pro činnosti s vysokou územní specifičností činnosti, jako faktorem další zainteresovanosti a zodpovědnosti ve vztahu k výsledkům a zdrojům, které budou využívány větším rozsahem skupin přítomných na daném území;

možnost kontroly výsledků podle fází hodnocení anebo zlepšení činností implementace během programu, a také konečné hodnocení toho, co bylo dosaženo a jak to odpovídá očekávaným výsledkům. Možnost kontroly zahrnuje systematické aplikování finančního, fyzického a procedurálního monitorování projektu, jako základního nástroje na zabezpečení stálého spojení mezi prognostickou a plánovací fází, a fází implementace a dosažení výsledků doposud získaných;

vymezení doby implementace cílů a různých činností, nevyhnutelné pro vymezení časového rámce, v rámci kterého se musí celá činnost vykonat. Plánování doby činností je stejně důležité jako finanční plánování, a stává se tedy rozhodujícím faktorem podpory v průběhu řídicí a implementační fázi činností.

Tyto aspekty jsou podstatné pro úplné dosažení cílů, což se musí brát v úvahu od počáteční fáze plánování strategie a operačních činností.

3.5 Územní analýza jako základ pro plánování

Identifikace strategie rozvoje na místní úrovni musí předcházet a musí být vykonána na základě pečlivé analýzy charakteristik a potřeb území, která bere v úvahu hodnocení vnitřních silných a slabých stránek, jako i možnosti a hrozby vyplývající z vývoje vnějšího scénáře (takzvaná "SWOT analýza").

Cílem analýzy je zdůraznit specifický charakter území vzhledem na zkoumané parametry (jako je například výrobní systém, environmentální a kulturní zdroje, infrastruktura, územní systémy jako celek, atd.), a zároveň stanovit kritické parametry, podle kterých třeba zasáhnout nejdřív, protože hrají rozhodující úlohu v společensko-ekonomickém rozvoji specifického územního kontextu. Analýza poptávky na straně činitelů, kteří budou následně konečnými příjemci anebo uživateli činnosti se nemůže odkládat až do doby po definování strategií a všeobecných cílů, jako se to často stává, ani se nemohou ukázat výsledky předtím vykonaných analýz, které nejsou spojeny s územním kontextem a byly vykonány v dobách velice odlišných od zkoumaného období. Dokonce i použití různých metod a nástrojů (statistické průzkumy, rozhovory se zvláštními svědky, fóra občanů, shromažďování existujících dokumentů, zainteresování podnikatelských sdružení, atd.), plánování činností ve sféře školících činností, průmyslového rozvoje, podpory inovací, atd., musí začít starostlivou analýzou současných potřeb, přípravou na fázi, ve které se priority přiřadí jednotlivým činnostem které se mají vykonat, a definuje se strategie /úloha, která se má sledovat. Určení priorit je ještě důležitější, když umožňuje výběr strategie na základě příslušného územního kontextu, v kterém se působí. Realizuje se na základě různých parametrů, ze kterých nejčastěji používané jsou:

- a) účinky každého typu potřeb ve vztahu k celkovému rozvoji území;
- b) dostupné finanční zdroje s následnou potřebou maximalizování výsledků, které mají být dosažené;
- c) mnoho důsledků zvládnutí činností na organizační a řídicí úrovni;
- d) vzájemné vztahy, které mohou být spojené se zainteresováním vnějších zdrojů/činitelů, které mohou přispět k tomu, že celková implementace opatření bude složitější anebo naopak hladší;
- e) různé předpokládané doby implementace na vykonávání činností a dosažení cílů .

Přípravná činnost analyzování současných potřeb a výběru oblastí ve kterých se bude zasahovat je potřebná, aby se získala představa rozvoje a cílů, které třeba sledovat. Toto se zároveň jeví jako základní podmínka celkového úspěchu činností, jako i organizace nástrojů a iniciativ, které jsou silně orientovány na dosažení očekávaných výsledků.

Dosažené výsledky jsou často značně neuspokojivé z hlediska konkrétních výsledků, ani ne tak kvůli možným nedostatkům v implementační fázi činností plánovaných na operační úrovni, ale spíše kvůli slabému souladu mezi typy plánovaného zasahování a charakteristikami jevu, pro který je činnost určená s cílem podporování rozvoje.

Jestli je analýza potřeb a základních charakteristik příslušného územního kontextu neúplná anebo úplně nedostačující, bude extrémně těžké stanovit strategii a příslušné operační programy, což ohrozí celkovou efektivitu činností, které se vykonají.

Efektivní plánování činností vyžaduje především schopnost neustálého monitorování vývoje území a společensko-ekonomických systémů v rámci něho, aby se podpořil nepřetržitý vývoj specifických a operačních cílů, a také implementovaných nástrojů a činností.

Nedávné zkušenosti bohužel potvrzují, a to dokonce i ve veřejných institucích požádaných o plánování politik místního rozvoje, nedostatečné znalosti o území ze sociálního, ekonomického a výrobního hlediska a také o trhu práce, a potřebách v sektoru školství.

Vzniká tedy potřeba zdůraznění hlavní úlohy znalostí místních poměrů jako nevyhnutného předpokladu správné plánovací fáze a dosažení dalekosáhlejšího účinku z hlediska rozvoje příjmů a růstu zaměstnanosti.

3.6 Veřejní a soukromí činitelé v místním rozvoji

Škála zaangażovaných činitelů je jedním z klíčů k úspěchu plánu místního rozvoje. Některé národní zkušenosti (jako například ty, které byly dosažené podle plánu Společenstva Leader prostřednictvím GAL) a evropské zkušenosti především v souvislosti s Francií, Německem, Velkou Británií potvrzují, že správně fungující partnerství, které zastupuje veřejné a soukromé činitele pracující na místní úrovni, značně ulehčilo implementaci činností a pomohlo znásobit pozitivní účinky v rámci daného území.

Není náhodou, že jedním ze základních požadavků fáze Nové plánování, započaté na národní úrovni Plánem rozvoje pro jižní Itálii (PSM) a na místní úrovni v různých regionálních plánovacích dokumentech (regionální POR), spolu s dalšími aspekty zmíněnými v odstavci o "metodě", je partnerství a společná činnost, která začíná ve stadiu plánování, když se stanoví strategie/cíl, který třeba sledovat.

Vytvoření a nepřetržité přispívání do sítě partnerství na místní úrovni samozřejmě trvá nějaký čas a vyžaduje mobilizaci, informovanost a informační kampaně. Toto je o to důležitější, čím větší jsou v tomto směru překážky, tradičně se vyskytující v jižních oblastech země jako výsledek slabé tendence využívat nástroje partnerství (mnohostranná společná činnost) raději než dvoustranné společné činnosti, využívané přímo ve veřejných institucích, které poskytují prostředky.

Vytvoření místní sítě nejrepresentativnějších institucí (odborníky, podnikatelé, místní instituce, podnikatelská sdružení, institucionální zástupci, kulturní a environmentální sdružení, atd.) však poskytuje mnoho výhod, které rozhodně převáží současné těžkosti:

- prosté stanovení strategie a plánování sdílených cílů/činností z hlediska plánování i z hlediska závazků a zodpovědností;
- sledování maximálních úrovní transparentnosti v rozhodovacím procesu;
- podporování maximální zangažovanosti obyvatelstva ovlivněného jednotlivými činnostmi;
- zdůraznění výsledků a násobících účinků souhlasných s metodou a zvolenými cíly;
- úspěšné vykonání těch kulturních změn, které se častokrát ukážou jako směrodatné při dosažení výsledků a které se dají lépe dosáhnout díky větší zangažovanosti a mobilizaci místního společenstva;
- mobilizování většího množství finančních zdrojů než jsou částky k dispozici pro jednotlivé činnosti, zvláště co se týče spolupráce mezi veřejnými a soukromými sektory implementace jednotlivých činností týkajících se financování projektu;
- zvýšení a další kvalifikování plánovací schopnosti spojené s přípravou plánu rozvoje a s identifikací dalších návrhů na podporu prostřednictvím dalších a dodatečných možností.

Kromě toho by se měl ve vztahu k výše zmíněným výhodám zdůraznit hlavní užitek společné činnosti a aktivity partnerství, spolu se schopností zvýšení konkurenceschopnosti územního systému jako celku, povzbuzení institucí a skupin aby spojily své síly, a tedy reorganizování územního systému jako sítě, která je schopná spojení s dalšími sítěmi v oblasti distribuce, logistiky, výzkumu a inovace, financí, atd.

Jestli se konkurence mezi územními systémy stane jedním z klíčových faktorů nových modelů globální konkurenceschopnosti, jednou z hlavních potřeb podpory konkurenceschopnosti území na národní a mezinárodní úrovni bude kvalita zangažovanosti místních činitelů.

Vlastně se zdá, že podpora místního rozvoje je především problémem vztahů mezi činiteli a spolupráce sítí schopných pracovat a přilákat investice, obchody a zaměstnanost.

V současnosti je pro mnoho regionů volba společné činnosti a partnerství rozhodující možností urychlení procesů přizpůsobení místních činitelů novým výzvám a zodpovědnosti spojené se současným institucionálním a hospodářským rozvojem, ačkoliv jim může chybět společná tradice v tomto směru.

Hlavní výzvou pro jižní regiony Itálie je změna z fáze jenom reprezentující zájmy na novou a obtížnější fázi, v které se dělají návrhy a přijímají zodpovědnosti co se týče organizace výběrů, co častokrát zahrnuje řízení samotných činností. Je to zároveň jedna z nejvýznamnějších podmínek zvrácení současného trendu a zvýšení rozvoje a úrovně zaměstnanosti. V novém

předpokládaném scénáři zaujala CNA nové postavení, které není omezené na prostou reprezentaci zájmů anebo poskytování služeb, ale vystupuje jako instituce, která stanovuje a rozvíjí politiky zasahování.

Vytváření PSM a příslušných regionálních POR (regionální operační plány) se uskutečňuje od přípravné fáze, v které byly metody stanovené a sledované v průběhu různých plánovacích fází, přes vytvoření institucionálního a společensko-ekonomického partnerství, které silně reprezentuje místní situace, a zároveň je "operační" co se týče schopnosti navrhování hypotéz pro strategii, cíle a činnosti, které si přeje podporovat (proto neposkytuje jenom informace jako v minulosti).

Nové plánování na využití finančních prostředků Společenství na období 2000-2006 má za cíl prosazování co nejširší a nejúplnější angažovanosti sociálních partnerů ve všech regionech Mezzogiorna (tzn. jihu Itálie) jako inovační a trvalé pracovní metody, po přípravu plánovacích dokumentů pro každou fázi, od prezentace programů po přípravu kritérií výběru a způsobu uvedení projektu – od financování po kontrolu a hodnocení činností. CNA zajímá aktivní roli v navrhování programových dokumentů na národní i místní úrovni.

Dohody mezi ústředními a regionálními správami a místními samosprávami se stávají základem pro to, aby decentralizace rozhodování účinně vedla k společným činnostem, a tedy vytváří podmínky potřebné pro účinnější a přímější kontakt s potřebami a požadavky území.

V uskutečňování Směrnice Společenství a prostřednictvím operační a zodpovědné účasti v strategickém rozhodování umožňuje zase činnost hospodářského a sociálního partnerství výběr cílů na základě lepší znalosti a reprezentace potřeb a možností vyjádřených společností a výrobním systémem, a lepší zabezpečení a kontrolu toho, že každá činnost v plánu rozvoje účinně přispěje ke všeobecnému cíli. V tomto smyslu hraje rozhodující úlohu CNA a další organizace.

3.7 Role partnerství v rozhodovacím procesu o veřejných výdajích.

Na základě pozorování, že kultura společné činnosti a partnerství není budována prostě proklamací, hlavně v oblastech tradičně nezvyklých na takovéto postupy, ale vyžaduje hluboké změny, především kulturní změny, týkající se například změny tradičních způsobů reprezentování zájmů a požadavků sdružení a skupin, hrají místní samosprávy zvláště důležitou roli jako hlavní urychlovací faktor v tomto rozvoji, založeném na neustálém styku s dalšími územními institucemi, které si ještě nejsou plně vědomé důležitosti partnerství v podporování místního rozvoje.

Fáze diskuse, která započala v různých regionech jižní Itálie když se připravoval POR, zdůraznila potřebu toho, aby místní instituce působily jako koordinátoři anebo "zprostředkovatelé" v počáteční fázi implementace mechanismů společné činnosti a partnerství, počínajíc definicí organizačních modelů a modelů operační zodpovědnosti, které umožňují dosažení očekávaných výsledků.

Zvláště v počáteční fázi navrhování a upevňování mechanismů společné činnosti se nemůže veřejná instituce omezit na působení jako člen partnerství, ale musí zřetelně a s rozhodností převzít úplnou zodpovědnost za aktivaci pracovních skupin pro společnou činnost, alespoň dokud se neupevní organizační a procedurální metody, a především rozšíření praktik a chování mezi účastníky, a nevytvoří nezávislý a skutečně kolektivní model spojení činností na straně všech účastníků.

Kromě toho třeba zdůraznit, že neexistuje jenom jediný model partnerství. Různé situace zodpovídají různým modelům. Navzdory tomu však, některé charakteristiky, které jsou stejné pro velký počet situací, mohou přispět k vytvoření nových partnerství anebo k rozvoji těch, které už existují.

Pro partnerství je charakteristická společná činnost, tedy činnost založená na vzájemné závislosti mezi několika činiteli. Je to důležitý prostředek ovlivnění různých činitelů, aby se zaangažovali v procesu rozvoje zaměstnanosti. V tomto zvláštním případě jsou více-sektorová partnerství, která vyžadují spolupráci veřejných a soukromých sektorů a sdružení, často považována za normu v rámci integrovaného územního rozvoje. Při přípravě partnerství anebo paktu se ovšem musí zvážit konkrétní možnosti, že potenciální partneři budou zaujatí, hlavně co se týče jejich vůle anebo schopnosti investovat prostředky anebo činit kolegiální rozhodnutí anebo dohody partnerství.

Nezbytnou podmínkou úspěchu je jistě vytvoření a udržení úzkých vztahů se všemi partnery.

Po posouzení všech okolností závisí úspěch i od toho, zda tu existuje vzájemná výhodnost a přidaná hodnota pro každého partnera. Cílem partnerství je vlastně uskutečnění projektů, které by žádný z partnerů nedokázal žádným způsobem uskutečnit individuálně. Bude tedy potřebné provést odhad očekávaných přínosů od každého partnera, zejména z hlediska času a prostředků. Jako první se musí ohodnotit měřitelné výsledky dosažené partnerstvím a vliv jeho činností na území: partneři se zavážou dosáhnout společný cíl v rámci dohodnutého časového období.

Existuje široká škála partnerství. Na jedné straně existují taková, která působí jako fóra, komunikační platformy, které slouží jako místa na diskusi mezi lidmi a organizacemi a které ulehčují koordinaci a spolupráci. Diskuse jsou často neformální anebo otevřené, anebo mají oficiální stanovky a pokoušejí se definovat společné cíle a vytvořit strategický rámec.

Na druhé straně existují partnerství, které mají vhodnou výkonnou funkci, s personálem, finančními zdroji a účinnými rozhodovacími orgány. S tímto typem organizace je možné vykonání činností přímo anebo řízení programu anebo projektu. Partnerství často získají samostatný právní status, se svými vlastními stanovami a dobře definovanými pravidly.

Mezi těmito dvěma extrémy existují další možnosti. Mohou to být složitější struktury, obsahující partnerství mezi partnerstvími. Tento vývoj se stal potřebným proto, aby se předešlo překrývání a opakování, a aby se zabezpečila komplementárnost činností v strategickém rámci.

V ideálním případě by se partnerství mělo pokusit využít kvalifikace, zdroje a zkušenosti každého partnera k jeho největšímu prospěchu. Partnerství a pakty musí mít pevnou, ale flexibilní strukturu. Flexibilita se vyžaduje kvůli reagování na vývoj místních potřeb. Z tohoto důvodu by se měla zvláštní pozornost věnovat fungování a posilňování rozhodovacích procesů partnerství po celý čas jeho existence.

Existuje cyklus činností, které jsou společné pro všechny partnerství. Cyklus zahrnuje různé úlohy, jako je identifikace místních potřeb, definice a rozvoj projektu, implementace akčního plánu a specifických projektů, monitoring a hodnocení.

Implementace akčního plánu a jednotlivých projektů vyvolá komplexní řadu činností: finanční řízení, rekurz technické odbornosti a řídicích schopností na řízení projektů, vytváření sítí a spolupráce při komplementárních činnostech. Některé z těchto činností se vykonávají individuálně partnery, anebo dalšími činiteli specializovanými na školení, obchodní konzultaci, atd. Další činnosti jsou seskupené a realizované agenturami poskytujícími více druhů služeb, včetně samotného partnerství, jestli má potřebné prostředky a kvalifikace na vykonání dané práce. V každém případě hraje partnerství klíčovou úlohu v akčním plánu, hlavně co se týče finančního řízení.

Normálně hraje partnerství důležitou úlohu i v monitoringu a globálním hodnocení akčního plánu. Potřebné je přijetí všeobecného a společného hlediska, a jeho efektivnost se hodnotí spíše podle dlouhodobých účinků vyvolaných po celém daném území, než podle okamžitých výsledků jeho činnosti.

Koncepce a vytvoření partnerství proto vyžaduje organizování schopností a specifické kvalifikace na straně různých činitelů. Dokonce i když tyto iniciativy soustředí dohromady širokou škálu kvalifikací a zkušeností, často je potřebné posilnit jejich kolektivní schopnosti, například poskytnutím školení v řízení, zprostředkovatelství anebo řešení konfliktů.

Častokrát je pro partnerství prospěšné být otevřené vnějším kontaktům: umožňuje jim to rozvinout vztahy s dalšími podobnými institucemi a sdílet zkušenosti. Když se vytvoří vztahy s dalšími organizacemi nepřímo zainteresovanými "nahoru" a "dolu" od jejich činností, jejich důvěryhodnost se často posilní, především když se jedná o ovlivňování politik anebo realizaci velmi důležitých programů.

Výhody vyplývající z partnerství musí být zřejmé všem stranám, včetně těch, které nejsou formálně zaangażované. Tyto výhody se dostaví ve formě čisté přidané hodnoty, ale musí mít i hmotný dopad na dané území. Úlohou partnerství je monitorovat a posoudit své vlastní výsledky na základě ambicí a cílů, které si stanovilo. Partnerství je také zodpovědné za jejich přizpůsobení s ohledem na vyvíjející se vnitřní a vnější situaci. Flexibilita je dlouhodobým klíčem k úspěchu jakéhokoliv pracovního partnerství.

Na závěr, toto ukazuje, že délka trvání partnerství závisí od kombinace faktorů. nejdůležitějšími jsou nepochybně schopnost dosáhnout očekávané výsledky, přizpůsobivost změnám v prostředí, schopnost získat různé zdroje příjmu, přístup k zdrojům, a především udržení podpory všech zainteresovaných stran.

3.8 Zlepšení územních zdrojů

Existují početné zdroje místního rozvoje, které jsou všechny rozhodující pro dosažení Konečného cíle: tradiční majetek (nehmotný) z hlediska lidských, environmentálních, přírodních a kulturních zdrojů; hmotný (místní a jiný) spojený s kapitálem potřebným na financování projektů a výrobních investic, vysoko specializované lidské zdroje, podniky.

Hmotný a nehmotný majetek je proto částí celkového fondu daného území, který má k dispozici na zvýšení standardu konkurenceschopnosti a rozvoje.

Tradičně řečeno, jižní oblasti země nevěnovaly svou pozornost zlepšení nehmotného majetku s cílem získání rozsáhlejšího a kvalifikovanějšího hmotného majetku.

Většina nehmotného majetku byla dlouho považovaná spíše za slabost než za velikou možnost pro plnější a trvalejší rozvoj území.

Zlepšení nehmotného majetku na environmentální a kulturní úrovni předpokládá neposuzování příslušných zdrojů výlučně z hlediska infrastrukturního zasahování. Naopak, mělo by se považovat za rozsáhlý prostor pro tvorbu nových možností rozvoje, týkajících se výrobních činností a služeb, rekvalifikace a modernizace území, rozšíření znalostí, odborností a kvalifikací, a vytváření nových a kvalifikovanějších pracovních míst.

Zpomezi hmotných majetků se zvláštní pozornost věnuje kapitálu, hlavně kapitálu schopnému zvýšit tok veřejných a soukromých prostředků.

Vzhledem na krizi způsobenou veřejným deficitem a na definitivní ukončení zvláštního zasahování, potřeba nalezení a získání finančních zdrojů pro místní rozvoj zvýšila potřebu inovačních finančních řešení, které musí brát do úvahy i všechny možnosti a nástroje existující na územní úrovni a úrovni Společenství (od nástrojů dohodnutého programování, prozkoumaných v kapitole následující po kapitolách o strukturálních fondech Společenství, po takzvané "Boc" (operační rozpočet ECSC), atd.

Fakt, že centrální a decentralizované veřejné instituce nemohou plně financovat veliké, infrastrukturní investice, činí tuto potřebu ještě zjevnější. Následně se klade větší důraz na přímé zainteresování soukromé iniciativy do využití financování projektů i v Itálii. Tento nástroj umožňuje uvést do souladu potřeby území i z hlediska kvality poskytovaných služeb a profitování z investic uskutečněných soukromými činiteli.

Alternativní finanční nástroje, o které se musí snažit podporovatelé plánu místního rozvoje, jsou založené na dvou základních principech:

- pověření podporovatelů zodpovědností za využití zdrojů
- vytvoření přímého vztahu mezi dodavatelským orgánem a uživateli.

Skutečně, zdá se, že současný scénář je poznamenán postupným snižováním státní angažovanosti ve veřejných výdajích v důsledku částečné decentralizace příjmu, co způsobuje nárůst nezávislého financování místních veřejných orgánů.

Fakt, že místní veřejná správa nezadržuje kapitál který se dá přímo investovat, neovlivňuje možnosti úspěchu programu místního rozvoje, když úloha veřejné instituce nezávisí výlučně od zpřístupňování finančních zdrojů. Naopak, navrhuje rostoucí úlohu v poskytování zkušeností a mobilizaci zdrojů (nejenom finančních), kterých zainteresovanými činiteli jsou podporovatelé, účastníci se společné činnosti a rozvoje území, pro realizaci plánovaných programů rozvoje.

Prostředky, které se dají získat prostřednictvím národních veřejných příspěvků anebo příspěvků Společenství, se musí monitorovat místními veřejnými institucemi s plným uvědoměním si faktu, že působí jako základní prostředek přilákání vnějších zdrojů od soukromých jednotlivců: proto se finanční strategie stává pro tento cíl rozhodující, dávajíc prioritu ani ne tak aplikaci technik a nástrojů, ale spíše důrazu na rentabilní vztah. Toto platí pro všechny ty případy, v kterých

poskytnutí jistých služeb/investic soukromým jednotlivcům výměnou za podíl na ziscích může vést k výrobním a infrastrukturním investicím, které se jinak nedají uskutečnit.

Proto je potřebné, aby místní orgány rozvinuly novou finanční kulturu zaměřenou na zvýšení důležitosti společné činnosti a partnerství, i za účelem získání veřejných a soukromých prostředků na započetí výše zmíněných činností.

Přilákání kapitálu a finančních zdrojů na dané území je velmi důležité pro podporu místního rozvoje, ale zároveň se zdá, že je to výsledek už konkurenceschopných úrovní rozvoje v porovnání s dalšími národními a mezinárodními oblastmi.

Rozvoj politik podporujících produktivitu a zvýšení potenciálu zahraničních ekonomik (politiky pro specifické kontexty) jsou rozhodující pro zvýšení schopnosti přilákání zahraničního kapitálu a investic, často více než iniciativy a programy "územního marketingu".

Zároveň je podstatné použití metod analyzování investic v místním rozvoji, schopných přispět k stanovení skutečných užitků z investičních politik.

Kromě specifických rozdílů jsou metody analyzování investic společně založené na následujících fázích:

- analýza území a definice plánu rozvoje (a příslušné infrastrukturní zasahování)
- analýza ekonomického vlivu plánovaných investic na územní úroveň
- analýza vlivu nákladů, které se budou financovat, na rozpočet plánovacího orgánu
- výběr nejvhodnějších finančních nástrojů pocházejících z veřejných a soukromých možností.

"Nové cíle politik místního rozvoje musí proto sledovat strategický cíl přilákání a udržení hmotného majetku v dané oblasti (zvýšením své platnosti) stálým zlepšováním nehmotného majetku v rámci zvýšení místní vládní zodpovědnosti, prostřednictvím rozsáhlé decentralizace a podřízenosti", jako je jasně definované v PSM.

Místní rozvoj proto závisí od kombinace a optimalizace hmotného a nehmotného majetku, sdružení zdrojů tradičně přítomných na daném území s vnějšími faktory až po neustále hledání vhodnějších lokalit, a to nejenom z finančního hlediska.

Pozitivní proces rozvoje prostřednictvím "bohatého fondu nehmotného majetku, většího přilákání hmotného majetku, dalšího růstu příjmů a úrovní zaměstnanosti, další revalvace existujícího nehmotného majetku", kontrastuje s bludným kruhem nedostatečného rozvoje, kde negativní fond nehmotného majetku končí dalším odrazením toku hmotného majetku, protentokrát prvku dalšího zhoršování typických územních zdrojů.

Existuje tu proto potřeba nasměrovat plány místního rozvoje k plnější kvalifikaci a ocenění zdrojů existujících na daném území, s cílem zvýšení potenciálu přilákání hmotného majetku a zvýšení jeho vlivu na rozšíření výrobní báze a místní zaměstnanosti.

3.9 Nástroje dohodnutého plánování

Prvý strategický bod rozvoje méně rozvinutých oblastí, řízený ministerstvem financí, rozpočtu a hospodářského plánování, se dotýká podporování místních systémů prostřednictvím spolupráce podniků, místních orgánů, průmyslových a zaměstnaneckých sdružení, bank, nadací, aby byly dosažené dva cíle:

1. Získání komplexních investic ve sféře výroby, infrastruktury a služeb
2. Dohodnutí dohod – zaměstnanost, úvěr, dodávky – záruky podpory rozvoje.

Význam a potenciál tohoto strategického plánu vyplývá z třech faktorů:

1. Ekonomický: upevnění průmyslového know-how a služeb již existujících v specifických oblastech území i úspěch přímých investic, pocházejících z venku, vyžadují nejen veřejné prostředky potřebné na překonání existujících negativních vnějších faktorů (v sítích služeb,

- bezpečnostních opatřeních, atd.), ale i vysoký stupeň spolupráce s hospodářskými, politickými a společenskými silami příslušných oblastí;
2. **Institucionální:** silný podnět na oživení místní vládnoucí třídy může plynout z nového volebního systému a přímých voleb starostů;
 3. **Společenský:** dá se pozorovat růst silnější struktury aktivních, místních sdružení na ochranu kulturních, environmentálních a občanských zájmů v dané oblasti.

Implementace strategického plánu týkajícího se místních systémů může mít teď k dispozici tři nástroje pro dohodnuté plánování:

- programový kontrakt, určený na podporu přímých investic, schopných stimulovat rozvoj v daném období;
- územní pakt a všeobecný kontrakt, určený na podporu spojených investic, a dohoda mezi početnými místními činiteli na posílení a aktivování místních výrobních systémů.

Dohodnuté plánování

Dohodnuté plánování je formou společné činnosti a dohodnutým řídicím principem mezi veřejnými činiteli na různých institucionálních úrovních a jedním anebo více veřejnými činiteli a stranami zainteresovanými v implementaci stanovených opatření. Tyto opatření musí zahrnovat různé zasahování, dávající prioritu specifickým cílům rozvoje.

Realizuje se prostřednictvím celé škály specifických nástrojů, které se liší podle zúčastněných stran, sledovaných cílů, institucionálních úrovní řízení a regulace.

Programový kontrakt

Tento znamená kontrakt uzavřený mezi kompetentní státní správou, velkými podniky, konsorciemi malých a středně velkých podniků, a delegacemi průmyslových obvodů za účelem realizace činností podléhajících dohodnutému plánování.

Programový kontrakt je velmi silný nástroj, prostřednictvím kterého může ústřední správa podporovat, prostřednictvím rozdělování kapitálu bez ručení, přímé investování v oblastech sužovaných depresí velkými podniky a konsorciemi malých a středně velkých podniků v průmyslových obvodech.

Územní pakt

Zpomezi početných definicí, použitých pro územní pakty, by se měly připomenout následující:

Dohoda za účelem koordinace implementace mezi veřejnými a soukromými činiteli, na výběr činností různých druhů, orientovaná na podporování místního rozvoje v oblastech národního území trpících depresí, v souladu s cíly a politikami načrtnutými v projektu podpory Společenstvím, schválená EU (C(94) 1835 z 29.7.94) Komisí;

Prostředek sjednocení specifických zájmů v rámci politiky veřejného prospěchu a rozvoje území, schopný zdůraznění typických schopností. Musí přitáhnout místní talenty co nejlepším využitím schopnosti lidí specializovaných ve vědecké a technické inovaci;

Pakt prosazovaný místními institucemi, sociálními partnery, anebo dalšími veřejnými anebo soukromými činiteli, týkající se implementace akčního plánu zaměřeného na podporování místního rozvoje;

Nástroj na vytvoření koordinované řady výrobních anebo podpůrných intervencí, včetně příslušných infrastruktur, které budou financované veřejnými prostředky.

Oblastní kontrakt

Tento znamená operační nástroj, dohodnutý mezi správami, i místními správami, zástupci odborů a zaměstnavatelů, a dalšími zaangażovanými činiteli, na vykonání činností zaměřených na urychlení rozvoje a vytváření nových pracovních míst na omezených území v rámci oblastí trpících depresí, stanovený předsedou vlády na návrh ministra rozpočtu a ministra pro hospodářské plánování a po vyslyšení názoru kompetentních parlamentních komisí a komisí zodpovědných za oblasti průmyslového rozvoje a centra industrializace situované v oblastech podle cíle 1 Směrnice EHS č. 2052/88, jako i industrializovaných oblastí, které splňují požadavky rychlejší implementace investic v oblastech vybavených technickým vybavením a soukromými prostředky a prostředky pocházející z regulovaného zasahování.

Oba tyto nástroje jsou předurčené na dosažení koordinování činnosti skupinami místních činitelů: pakt klade důraz na spojené investice do průmyslu a infrastruktury; oblastní kontrakt se soustředí na dohody o zvláštních podmínkách v zaměstnanosti a úvěrových kontraktech a v zárukách sociálního zabezpečení pro oblasti s vysokou nezaměstnaností.

Dohoda o institucionálním programu

Je to dohoda mezi ústřední a regionální správou anebo s autonomními oblastmi, s kterými tyto činitelé slíbili spolupracovat na základě plánovaného zkoumání dostupných finančních zdrojů, zaangażovaných činitelů a potřebných správních konání, na realizaci dlouhodobého plánu pro činnosti vzájemného zájmu anebo funkčně spojených činností.

Vymezuje dohodu mezi institucionálními činiteli na různých územních úrovních, kompetentními zasahovat v daném sektoru, na definování závazku spolupracovat prostřednictvím vzájemného financování řady činností, funkčně spojených a obsažených v dlouhodobém plánu, ačkoliv není všeobecně definovaný z hlediska realizovatelnosti.

Dohoda o rámcovém programu

Je to dohoda s místními institucemi a dalšími veřejnými a soukromými činiteli, podporovaná ústřední, regionální správou anebo správou autonomních oblastí, na žádost dohody o institucionálním programu o definování výkonného plánu pro činnosti vzájemného zájmu anebo funkčně spojené činnosti.

Předpoklady pro uvedení dohodnutého plánování

Jsou to základní předpoklady pro implementaci iniciativ rozvojových programů založených na nástrojích dohodnutého plánování; mohou se shrnout následovně:

základní myšlenka: společensko-ekonomická analýza a výběr prioritních bodů územního rozvoje;
podnikatelské schopnosti: systém podniků schopný investovat do základních sektorů rozvoje;
spojené skupiny projektů: investiční projekty, které jsou navzájem spojené a jsou ve shodě s cíly rozvoje;
rychlá implementace a omezené dimenze: rychlé ukončení prací a solidní investiční projekty, které musí mít omezené ekonomické dimenze;
místná společná činnost: vytvoření diskusního centra, kde se mohou hlavní činitelé místního rozvoje (místní správy, zástupci odborů, podnikatelské sdružení, úvěrové ústavy) dohodnout na definování prioritních strategií.

Hlavní problémy

Zpomezi hlavních problémů, které často zpomalují (anebo dokonce zablokují) proces společné činnosti na pláň místního rozvoje se mohou připomenout následující:

- konkurence mezi místními institucemi a společenskými sílami
- konkurence mezi důležitými a bezvýznamnými činiteli zástupců společenských sil
- zprostředkování mezi specifickými zájmy stran v koordinaci paktu

politické rozdíly/lokal-patriotizmus
různé předpoklady a cíle území
různé výrobní struktury
různé ekonomické zájmy sociálních partnerů
obtížnost v dosažení společné činnosti mezi sociálními partnery

Hlavní zaangažovaní činitelé

Všechny nástroje dohodnutého plánování (programový kontrakt, územní pakty a oblastní kontrakty) si vyžadují jistých činitelů pro společnou činnost na dosahování cílů rozvoje pro dané území, udržení výrobních zručností a zvláštních kvalit.

Kategorie takzvaných zaangažovaných společenských sil jsou následující:

- Obecné správy a místní veřejné orgány
- Podnikatelské a profesionální sdružení
- Odbory
- Úvěrové a finanční instituce: partnerství, které se dohodne na strategických bodech rozvoje území a definuje je, je založené na těchto činitelích, které hrají v rozvoji klíčovou úlohu.

KAPITOLA 4 PLÁNOVÁNÍ V ITÁLII 2000-2006

Nové hospodářské plánování pro použití prostředků Společenstva v Itálii v letech 2000-2006 se konalo v souladu s tím, co bylo popsáno v předcházejících kapitolách. Bylo uvedeno Oddělením rozvoje a politik soudržnosti ministerstva financí v Catanii v prosinci 1998. Již při této příležitosti byli uvedeny první hlavní linie, uvádějící všeobecný plán. Za tímto účelem byl vytvořen systém národních a regionálních sektorových pracovních skupin, aby definovaly momentální vztahy. Činnost těchto pracovních skupin pro národní a regionální společnou činnost byla řízená Národním výborem. Tato činnost umožnila stálou výměnu informací o hlavních problémech a umožnila jednotnější přístup.

Systém sektorových pracovních skupin umožnil realizaci úplného spojení činnosti mezi různými úrovněmi řízení zaangažovaného do činnosti strukturálních fondů a umožnil získání informací, hlavních linií a požadavek sociálních partnerů a sdružení bránících environmentální zájmy, stejné možnosti a třetí sektor. Navíc, kvůli zajištění správného plánování bylo vytvořeno stálé ústředí s účastí sociálních partnerů.

Principy tvořící základ celého projektu jsou: společná činnost, institucionální a sociální partnerství, integrace, pověření místních správ zodpovědností a vytvoření možnosti odhadu výsledků.

Hlavní inovační aspekty Plánu byly:

- Vysoký stupeň regionalizace činností.
- Veliká důležitost byla přisouzena finančním aspektům pro zasahování do oblasti přírodních a kulturních zdrojů, bezpečnosti a hmotných a nehmotných sítí.
- Veliká pozornost byla věnována environmentální kapacitě trvalého rozvoje, stejným možnostem mezi muži a ženami, sociálnímu vyloučení a otevření oblasti mezinárodním kontaktům.
- Extrémní důležitost byla přisouzena hodnocení (před, v průběhu a po) a monitorování činností. Cílem bylo sledování skloubenosti mezi stanovenými cíly a možnými výsledky a/nebo výsledky získanými činnostmi.

Plánování pro jih bylo orientované tak, aby činnosti mohli ovlivnit specifikované parametry, schopné podnítit potřebnou nespojitost v modelu růstu.

Specifikované parametry byly vybrány na základě společensko-ekonomické analýzy území, která zdůraznila hlavní startovací body pro vnitřní rozvoj místního hospodářství. Tyto parametry přebírají úlohu průběžných cílů a mají další úlohu vedení strategických výběrů vhodným způsobem. Každý specifikovaný parametr zodpovídá statistickému indikátoru schopnému kvantifikovat posuny parametrů po plánovaném zasahování.

Tímto způsobem musí každý projekt anebo plán činnosti indikovat specifikovaný parametr který ovlivňuje, a kvantifikaci žádoucího výsledku. Kromě toho by předcházející ověření projektů mělo ulehčit prvé posouzení skutečného souladu mezi územními iniciativami a specifikovanými cíly. Je zřejmé, že když budeme mít na mysli integraci, prioritou se přisoudí těm projektům, jejichž cílem je řada mezi-sektorových, propojených činností, které se soustředí na plnění společného cíle pro rozvoj území.

Hospodářské plánování pro využití zdrojů strukturálních fondů Společenství na základě hlavních linií představených v Agendě 2000 vedlo k definování důležitých národních a regionálních plánovacích dokumentů.

Plán rozvoje pro jižní Itálii (PSM), který umožnil vznik definice Rámce podpory Společenství na národní úrovni, je výsledkem intenzivní národní společné činnosti a koordinace, vykonávané ústředními, regionálními a místními správami. Spolu s přínosem myšlenek, návrhů a pozorování představených ekonomickými a sociálními partnery, tyto správy načetly plán a rozdělení prostředků, které budou určeny regionům podle Cíle 1 (Campania, Apulia, Basilicata, Kalábrie, Sicílie, Sardinie a Molise) v průběhu následujících šesti let.

Všeobecným cílem PSM je dosažení mnohem vyšší rychlosti růstu hrubého domácího produktu než je průměr v EU od roku 2004 díky růstu pravidelné zaměstnanosti a výraznému

zotavení ze společensko-ekonomické tísní v mnohých částech země. Tento všeobecný cíl bude implementovaný prostřednictvím strategie založené na šesti hlavních akčních plánech, kterých globální cíle jsou následující:

Plán I Přírodní zdroje

Všeobecným cílem je vytvoření efektivních sítí služeb, nových možností pro růst a trvalý rozvoj zažehnutím situace environmentální nouze; racionalizace využití a dostupnosti přírodních zdrojů, při věnování zvláštní pozornosti ochraně pobřežních oblastí, kontrole území počínajíc horskými oblastmi, také prostřednictvím zvláštní podpory zemědělských činností; udržováním možností dlouhodobého rozvoje a zlepšení životních úrovní.

Plán II Kulturní zdroje

Vytvoření podmínek pro nové podnikatelské možnosti v oblasti kultury a kulturních aktivit, zlepšení, zajištění a rozšíření potěšení z kulturních zdrojů, zlepšení sociálního blahobytu.

Plán III Lidské zdroje

Podporování nových možností rozvoje zvýšením dotací, poskytování a kvality lidských zdrojů, snížení nezaměstnanosti a vytváření neformálních aktivit prostřednictvím zlepšení celkové účasti na trhu práce a podporování ženských zdrojů; rozvíjení technického a vědeckého obsahu výroby na jihu a rozšíření škály odborností a její spojení s jižním podnikatelským systémem.

Plán IV Systémy místního rozvoje

Vytváření hospodářských podmínek pro rozvoj obchodu a růst výroby; zvýšení konkurenceschopnosti, produktivity, soudržnosti a sociální spolupráce v soustředěných oblastech území, posílením výroby, hlavně v zemědělství, a zlepšení dalších aspektů rozvoje venkova, i prostřednictvím technické inovace; podporování růstu nových podnikatelských iniciativ, včetně iniciativ v oblasti turismu, a vycházení podniků z černé ekonomiky.

Plán V Města

Podporování tvorby nových iniciativ v městských a velkoměstských oblastech, hlavně služeb obyvatelům a podnikům; vytváření hospodářských, správních a sociálních podmínek pro rozvoj podnikání; zvýšení konkurenceschopnosti a strukturální produktivity územních hospodářských systémů; snížení sociálního vyloučení a podporování procesů na znovuzískání společenské důvěry, i pomocí činností zaměřených na zlepšení městského kontextu.

Plán VI Síť a centra služeb

Zvýšení konkurenceschopnosti a strukturální produktivity územních hospodářských systémů; vytváření vhodných podmínek pro rozvoj podnikání a nových iniciativ; podporování procesů na obnovení společenské důvěry.

Hlavní linie v PSM byly akceptované a regionální správou zahrnuté do sedmi Regionálních operačních programů, rozdělených podle stejných strategií zasahování a všeobecných cílů obsažených v PSM.

Kromě Regionálních operačních programů (ROP) bylo sestaveno šest Národních operačních programů. Ty se týkají hlavních linií národního zasahování a následujícího Plánu technické pomoci:

Vědecký, technický výzkum a výzkum intenzivního výcviku
Vzdělání
Zabezpečení rozvoje

Stimuly pro průmysl
Doprava
Rybolov
Technická pomoc

Každý z těchto dokumentů (PSM, ROP, NOP) je doplněný dokumentem odhadu, který byl sestaven předem.

V září 1999 byly Regionální operační plán a Národní operační plán poslány na projednání do Bruselu. Plány byly nakonec přijaté v době od července do září 2000. Další stadium, v některých případech probíhající v stejné době jako schválení plánů, sestávalo ze sestavení plánovacích dodatků, dokumentů na implementaci programu. Jsou nedělitelnou částí programu, implementujícího opatření, které Komise zavedla v rozhodnutí přijmout prioritní strategie.